

INSTITUTIONEN FÖR SOCIOLOGI OCH ARBETSVETENSKAP

UTANFÖRSKAPSOMRÅDEN I GÖTEBORGS STAD

- En studie av unga vuxna individers framtidsutsikter på arbetsmarknaden

Rebecca Lindberg

Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Examensarbete i Arbetsvetenskap
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt 2020
Handledare:	Johan Alfonsson

Abstract

Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Examensarbete i Arbetsvetenskap
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt 2020
Handledare:	Johan Alfonsson
Examinator:	Per Månson
Nyckelord:	Social klass, utanförskapsområden, arbetsmarknad, utbildning, etnisk diskriminering, karriärskapsteorin, habitus

- Syfte:** Syftet med den här studien är att åskådliggöra eventuella individuella upplevelser samt uppfattningar gällande huruvida unga individer mellan 18 till 25 år vilka är bosatta i någon av de klassificerade utanförskapsområdena, påverkas av detta i och med sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden.
- Teori:** Tidigare forskning kring Etnicitet, utbildning och arbete i ungas berättelser om karriärer och Diskriminering, exkludering och underordning av personer med utländsk bakgrund. Hodkinson och Sparkes karriärskapsteori samt Bourdieus relationella handlingsteori.
- Metod:** Studien bygger på en kvalitativ metod där empirin insamlats genom sex semistrukturerade intervjuer. Respondenterna för studien är mellan 18 och 25 år gamla och är bosatta i Angered, Bergsjön eller västra Biskopsgården. Intervjuerna inspelades, transkriberades och kodades sedan tematiskt för att således vidare kunna analyseras med hjälp av studiens valda teoretiska ramverk.
- Resultat:** Respondenter visar en vilja till att vara självständiga och är influerade av aspekter såsom önskan om trygghet och självständighet i framtiden och dessa samspelar med vikten av en vidareutbildning, sociala nätverk samt självsäkerhet. Respondenterna uppfattar samhällliga krav på utbildning och har en stark tilltro till att den kommer bära med sig möjligheter till att etablera sig på arbetsmarknaden. Respondenterna bäddar in sin boendeplats och vad den har inneburit gällande uppväxt och skolgång tillsammans med hur boendeplatsen uppfattas av samhället. Samtliga faktorer såsom identitet, familjebakgrund och interaktioner i sociala sammanhang samspelar inför individens utsiktsmöjligheter på arbetsmarknaden.

Förord

Jag vill först och främst tacka samtliga av mina respondenter som har investerat sin tid, sitt intresse samt engagemang för min studie och dessutom möjliggjort att denna studie kunnat genomföras. Jag vill även tacka min handledare Johan Alfonsson som har visat sitt engagemang för mig och min studie. Ni är guld värda.

Slutligen vill jag tacka mina nära och kära som funnits där för mig under studiens gång och givit mig stöd genom hela tidsperioden. Ett speciellt tack till min farfar som varit svårt sjuk under en tidigare längre period men lyckats hålla sig stark och frisk under just denna period. Jag älskar er alla!

Rebecca Lindberg

Maj 2020

Innehållsförteckning

1	Inledning	6
1.2	<i>Disposition</i>	7
2	Bakgrund	8
2.1	<i>Att få fotfäste på arbetsmarknaden</i>	8
2.2	<i>Utanförskapsområden</i>	9
2.2.1	Angered	9
2.2.2	Bergsjön.....	10
2.2.3	Västra Biskopsgården.....	10
2.2	<i>Uppsatsen bidragande till Arbetsvetenskapen</i>	11
3	Teori och tidigare forskning	11
3.1	<i>Tidigare forskning</i>	11
3.1.2	Möjligheternas horisont – Etnicitet, utbildning och arbete i ungas berättelser om karriärer	11
3.1.3	På tröskeln till lönearbete – Diskriminering, exkludering och underordning av personer med utländsk bakgrund.....	13
3.2	<i>Teoretiska perspektiv</i>	15
3.2.1	Hodkinson och Sparkes karriärskapsteori	15
3.2.2	Bourdieu's relationella handlingsteori.....	16
4	Metod	18
4.1	<i>Undersökningsmetod</i>	18
4.2	<i>Urval</i>	18
4.3	<i>Insamling och bearbetning av empiri</i>	19
4.3.1	Insamling av studiens empiri.....	19
4.3.2	Bearbetning av studiens empiri	20
4.3.3	Analys av studiens empiri.....	20
4.4	<i>Forskningsetiska aspekter</i>	21
4.5	<i>Studiens tillförlitlighet</i>	21
4.5.1	Kritisk reflektion.....	22
5	Resultatredovisning	24
5.1	<i>Respondenter – Bakgrundsinformation</i>	24
5.2	<i>Resultatredovisning och teoretisk tolkning</i>	26
5.2.1	Socialt stöd.....	26

5.2.1	Socialt kapital – vänner	27
5.2.2	Fördomar kring boendeplats	28
5.2.3.1	Fördomar kring Angered	29
5.2.3.2	Fördomar kring västra Biskopsgården	30
5.2.3.3	Fördomar kring Bergsjön	31
5.2.3	Vidareutbildning	32
5.2.4	Mål och drömmar - Inre drivkrafter	33
5.2.5	En inre stress inför framtidsutsikten på arbetsmarknaden.....	34
5.2.6.1	Begränsningar i samhället	35
5.2.6.2	Skillnad i möjligheter – Familj.....	36
6	Diskussion	36
7	Slutsatser	39
7.1	<i>Förslag på vidare forskning</i>	<i>40</i>
	Litteratur- och källförteckning	41
	Bilagor.....	42
	<i>Bilaga 1: Missivbrev.....</i>	<i>42</i>
	<i>Bilaga 2: Missivbrev förenklad.....</i>	<i>44</i>
	<i>Bilaga 3: Intervjuguide.....</i>	<i>45</i>

1 Inledning

Studien är av kvalitativ sort och behandlar unga vuxnas upplevelser och uppfattningar kring sin framtid på arbetsmarknaden. Fokus har legat vid de unga vuxna som är bosatta i något av Göteborgs stads utanförskapsområden: Angered, Bergsjön eller västra Biskopsgården. Inledningsvis är det av betydelse att poängtera det faktum att för individer i en arbetsför ålder är arbetet en av de viktigaste aspekterna för att kunna anknyta till samt känna ett deltagande i samhället. Forskare har kunnat påvisa att för den individ som är arbetslös försämras känslan av ett sammanhang samtidigt som ohälsan tenderar att öka (Alm, Bäckman, Gavanoas & Nilsson, 2011:81). I Sverige förekommer det en arbetslöshet som varierar bland olika åldersgrupper, och de yngre är de som är mest drabbade av detta (Alm m.fl., 2011:84). Vidare är det enklare för inrikes födda att etablera sig på arbetsmarknaden än vad det är för de utrikesfödda (Alm m.fl., 2011:100) och dessa individer som lyckats ta sig in på arbetsmarknaden befinner sig oftare i de lägre skiften av arbetsmarknaden med lägre avlöning (Trygged & Righard, 2019:45). Tillsammans med det som beskrivs ovan är det unga vuxna med en utomeuropeisk bakgrund som är allra mest drabbade av arbetslösheten (Bengtsson & Berglund, 2017:410). De unga vuxna individerna på arbetsmarknaden har behövt uppleva samt präglas av en svagare position på arbetsmarknaden med svagare anställningsformer, och dessa unga individers svårigheter när det gäller att etablera sig på arbetsmarknaden kan hänvisas till olika sociala och kulturella bakgrundsvillkor. Vidare tycks utbildning och tillgångar till sociala informella nätverk vara av allt större betydelse när det kommer till att etablera sig på arbetsmarknaden som ung vuxen, vilket visar hur olika förutsättningarna ser ut (Bengtsson & Berglund, 2017:411).

Samtliga av Göteborgs stads så kallade utanförskapsområden, Angered, Bergsjön och västra Biskopsgården, utmärker sig av kriminella nätverk och en svag tillit till andra människor samt lågt förtroende för samhällsliga institutioner. Utbildningsnivån i dessa områden är mycket låg och även förvärvsfrekvensen för individer i en arbetsför ålder är mycket låg. I dessa utanförskapsområden är det barnen som drabbas mest gällande deras livssituationer och uppväxtförhållanden (Khorramshahi & Hellberg, 2017:29–30). Med detta i åtanke kan en ställa sig frågan huruvida detta kan ha en påverkan på unga vuxna som är bosatta i dessa områden och hur detta påverkar individernas uppfattningar samt upplevelser kring deras framtidsutsikter på arbetsmarknaden.

1.1 Syfte och frågeställningar

Syftet med den här studien är att åskådliggöra eventuella individuella upplevelser samt uppfattningar gällande huruvida unga individer mellan 18 till 25 år vilka är bosatta i någon av de klassificerade utanförskapsområdena, påverkas av detta i och med sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden. Fokusgruppen i denna studie kommer att vara, som nämns ovan, unga vuxna individer mellan 18 till 25 år. Nedanför presenteras studiens två frågeställningar.

- Hur upplever samt uppfattar de unga vuxna individer vilka är bosatta i ett av Göteborgs stads utanförskapsområden sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden?
- Vilka aspekter tycks ha en påverkan på individernas upplevelser samt uppfattningar kring ämnet?

1.2 Disposition

Efter det inledande avsnittet av studien kommer det att redogöras för relevant bakgrundsinformation kring studiens ämne vilket är betydelsen av att få fotfäste på arbetsmarknaden för unga vuxna individer tillsammans med Göteborgs stads utanförskapsområden. Vidare kommer det att redogöras för ett avsnitt som avhandlar studiens funna tidigare forskning inom ämnet samt för två integrerade teoretiska ramverk: Hodkinson och Sparkes karriärskapsteori samt Bourdieus relationella handlingsteori. Därefter kommer ett metodavsnitt att presenteras, där faktorer såsom vald arbetsprocess, rådande forskningsetiska principer, urval samt insamling av empiri samt bearbetning av empiri som leder till studiens analys. Sedan kommer det att redogöras för ett resultat redovisat avsnitt vilket involverar studiens empiri, en tematisk redogörelse och fortsättningsvis en resultatanalys. Slutligen presenteras ett diskussions- och ett slutsatsavsnitt. Diskussionsavsnittet redogör vidare för det som diskuterats i resultatredovisningen tillsammans med en sammanfattande diskussion. I slutsatsavsnittet komprimeras studiens innehåll ytterligare och konkretiserar studiens slutsatser tillsammans med en diskussion kring eventuell vidare forskning.

2 Bakgrund

2.1 Att få fotfäste på arbetsmarknaden

För individer i en arbetsför ålder är arbetet en av de viktigaste aspekterna för att ha en deltagande anknytning till samhället. Därmed är anknytningsgraden till arbetsmarknaden en av de mest centrala aspekter i en social exkludering. Vid arbetslöshet har forskningen påvisat att individens känsla av sammanhang försämras samtidigt som ohälsan ökar. Dessutom möjliggör ett deltagande på arbetsmarknaden förutsättningen för att kvalificera sig för diverse skydd som socialförsäkringar ger (Alm m.fl., 2011:81). De sociala skikten i samhället beror på hur de olika arbetena är fördelade på arbetsmarknaden. Det beror på att när skillnaderna mellan diverse arbetsgrupper ökar på arbetsmarknaden, så resulterar det i att klasskillnaderna i samhället ökar. Detta berör inte enbart de som befinner sig på arbetsmarknaden, utan påverkar de individer utan arbete allra mest (Alm m.fl., 2011:82).

Arbetslösheten i Sverige varierar avseendevårt bland olika åldersgrupper, ju yngre man är desto större risk för arbetslöshet. Detta är oberoende av hur det rådande konjunkturläget ser ut (Alm m.fl., 2011:84). Nyanlända invandrare tillhör den grupp som sedan 1992 haft de största etableringssvårigheterna på arbetsmarknaden. År 2006 tillhörde 46 procent av gruppen den så kallade kärnarbetskraften (Alm m.fl., 2011:93), vilket menas med benämningen av arbetstagarare på arbetsmarknaden som är heltidsarbetande som kan försörja sig minst två av tre år. Individer som är inrikes födda har enklare för att anknyta sig till arbetsmarknaden och utrikesfödda individer löper därmed större risk för att hamna utanför arbetsmarknaden (Alm m.fl., 2011:100).

Skillnaden mellan inrikes och utrikes födda angående levnadsvillkor i Sverige är relativt stor i jämförelse med andra länder. Den höga nivån av interetnisk ojämlikhet indikerar ett strukturellt problem i den svenska välfärdsstaten gällande att kunna förse alla individer samma möjligheter (Trygged & Righard, 2019:43). Individer som invandrat och lyckats etablera sig på arbetsmarknaden befinner sig ofta i de lägre skikten på arbetsmarknaden inom yrken med låg avlöning såsom restaurang, städning och transport. Dessa yrken är sällan kompatibla med individernas arbetserfarenheter som de har med sig från "hemlandet" (Trygged & Righard, 2019:45).

Utanförskapsområden

Särskilt utsatta områden i Göteborg lyder titeln på den genomförda studien av Nakisa Khorramshahi tillsammans med Stefan Hellberg (2017), vars syfte var att analysera de två rapporterna: *Utsatta områden – sociala risker, kollektiv förmåga och oönskade händelser* som publicerats av Polismyndigheten (2015) samt *Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg* som publicerats av Göteborg Stad (2014). Rapporten som publicerades av Göteborgs Stad år 2014 presenterade områden i Göteborg med sämre livsvillkor, vilka var Norra Angered, Södra Angered, Bergsjön samt Västra Biskopsgården. Rapporten som publicerades av Polismyndigheten året därpå klassificerade sex ”särskilt utsatta” områden i Göteborg: Bergsjön, Biskopsgården, Gårdsten, Hammarkullen, Hjällbo samt Lövgärdet. De båda rapporterna visar ett geografiskt sammanfall och i och med det kommer denna studie att ha en fokusering på områdena Bergsjön, Angered och västra Biskopsgården.

Angered

Norra Angered har en mycket låg utbildningsnivå vilken motsvarar 12 procent medan södra Angered motsvarar 13 procent, med en så kallad eftergymnasial utbildning på minst tre år. I norra Angered har var tredje elev behörighet till en eftergymnasial utbildning medan i södra Angered har 33 procent samma behörighet. I Angered är det fler flickor än pojkar som har eftergymnasial behörighet. Vidare har norra Angered en frekvens av arbetande invånare som ligger på 52 procent, medan södra Angered har en förvärvningsfrekvens på 49 procent. Detta leder till en hög andel hushåll som erhåller långvarigt ekonomiskt bistånd. Individerna som är bosatta i den norra delen av området tjänar 166 600 kronor per år och i den södra delen av områdets ligger medelinkomst på 152 400 kronor per år, vilket kan jämföras med området med högst inkomst där invånarna i genomsnitt tjänar 442 400 kronor per år.

I Angered generellt är förutsättningarna för att inte känna en form av ekonomisk stress (ekonomisk kris och oro) mycket låg. Invånare mellan 30–64 år har låg tillit till andra invånare, **varannan invånare respektive 47 procent av invånarna** (Khorramshahi & Hellberg, 2017:11–17). I Angered rör det sig om kriminella nätverk, vilka sysslar med skadegörelse, narkotikahandel, våldsbrott, vapenbrott samt stölder. Nätverken kontrollerar offentliga platser och våld sker i det offentliga rummet. I området förekommer även inslag av våldbejakande religiös extremism. År 2015 hade Angered högst antal anmälningar till socialtjänsten för barn och ungdomar mellan 0–21 år (Khorramshahi & Hellberg, 2017:14–18).

2.1.1 Bergsjön

Bergsjön har en mycket låg utbildningsnivå av individer som har en eftergymnasial utbildning och behörigheten till detta motsvarar 14 procent. Det är fler flickor än pojkar som har denna behörighet. Vidare har Bergsjön en förvärvsfrekvens som ligger på 45 procent, vilket motsvarar den lägsta förvärvsfrekvensen i Göteborg stad. Detta leder till en hög andel hushåll som erhåller långvarigt ekonomiskt bistånd, 22,5 procent, vilket är den högsta procenthalten i Göteborg stad. Individerna som är bosatta i området tjänar i genomsnitt 143 200 kronor per år. I Bergsjön är förutsättningarna för att inte känna en form av ekonomisk stress (ekonomisk kris och oro) mycket låg, vilken ligger på 25 procent.

Invånare mellan 30–64 år bosatta i Bergsjön känner mycket låg tillit till andra invånare. I området förekommer det kriminella nätverk, vilka sysslar med narkotikahandel, våldsbrott, vapenbrott samt stölder. Nätverken kontrollerar offentliga platser medan våld sker i det offentliga rummet. Det förekommer även inslag av våldbejakande religiös extremism i området och år 2015 hade Bergsjön 1958 antal anmälningar till socialtjänsten för barn och ungdomar mellan 0–21 år (Khorramshahi & Hellberg, 2017:19–23).

2.1.2 Västra Biskopsgården

I västra Biskopsgården förekommer en mycket låg utbildningsnivå vilken motsvarar 16 procent, med en så kallad eftergymnasial utbildning på minst tre år. I västra Biskopsgården är det fler flickor än pojkar som har en eftergymnasial behörighet. Området har en förvärvsfrekvens på 56 procent, vilket leder till en hög andel hushåll som erhåller långvarigt ekonomiskt bistånd. I västra Biskopsgården är förutsättningarna för att inte känna en form av ekonomisk stress (ekonomisk kris och oro) mycket låg, vilken ligger på 38 procent (Khorramshahi & Hellberg, 2017:23–29). I västra Biskopsgården känner invånare mellan 30–64 år mycket låg tillit till andra invånare och i området förekommer det kriminella nätverken, vilka sysslar med narkotikahandel, våldsbrott, vapenbrott, stölder, grova stölder. I området kontrollerar nätverken offentliga platser samtidigt som våld sker i det offentliga rummet. Området har det tredje högsta antalet anmälningar av barn och ungdomar till socialtjänsten, vilket är 1383 stycken (ibid).

I och med ovanstående går det att konstatera att Bergsjön är det utanförskapsområde som har allra värst förutsättningar. Rapporternas samtliga mellanområden har kriminella nätverk med likartade kriminella förehavanden, svag tillit till andra människor samt lågt förtroende för

samhälleliga institutioner. Dessa områden har också en gemenskap i rådande inslag av våldsbejakande extremism. I ett sådant samhälle är det barnens som drabbas värst, gällande deras livssituationer gällande uppväxtförhållanden, livsvillkor samt möjligheten till ett gott liv (Khorramshahi & Hellberg, 2017:29–30).

2.2 Uppsatsen bidragande till Arbetsvetenskapen

Det förekommer en underliggande tanke med denna studie om att den förhoppningsvis ska kunna bidra till både samhällsnyttighet samt den arbetsvetenskapliga forskningen. Det förekommer studier kring unga vuxnas möjlighetsutsikter inför en etablering på arbetsmarknaden, men det är ett ämne som fortfarande behöver fortsätta omdiskuteras. Studien kan komma att hjälpa framtida forskare till att se vilka faktorer som påverkar unga vuxnas upplevelser samt uppfattningar om sina framtidsutsikter. Möjligtvis kan studien också få framtida forskare inom ämnet att se på hur individens boendeplats påverkar samma aspekter. Det för att således kunna förstå hur etnicitet, boendeposition, ålder med mera kan påverka hur en individ skildrar sitt liv i nutid samt i framtiden.

3 Teori och tidigare forskning

I detta kapitel kommer tidigare forskning samt relevant teori att presenteras.

3.1 Tidigare forskning

3.1.2 Möjligheternas horisont – Etnicitet, utbildning och arbete i ungas berättelser om karriärer

Catarina Lundqvist genomförde år 2010 en studie vars fokus låg på unga vuxna med utländsk bakgrund och deras karriärmöjligheter. Faktorer såsom etnicitet, social klass, genus och ålder har vart centrala i förståelsen för hur unga vuxna påverkas i och med deras föreställningar om sitt handlingsutrymme (Lundqvist, 2010:276). Karriärsbeslut förstås i denna studie som en kombination av identitet och identifiering, således vem du är och vem du vill vara.

Vidare handlar det om en extern kategorisering gällande vem du anses vara och vem du tillåts att vara (Lundqvist, 2010:303). Forskning påvisar att etnicitet är av avgörande faktor när kategorisering samt strukturer diskuteras. Unga vuxna individer med en utländsk bakgrund

har svagare socioekonomiska förhållanden och anses ha det svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Enligt Lundqvist (2010:304) är det viktigt att förstå att individers syn på möjligheter beror på samt formas av varje individs tolkning av de rådande sociala strukturerna samt dess möjligheter. Faktorer såsom sociala aktörer, institutioner samt normer, vilka kan vara familjer, skolor, sysselsättning, sociala verkligheter och offentliga diskurser, när det kommer till hur unga vuxna individer formar samt uppfattar sina möjligheter (Lundqvist, 2010:304).

Enligt Lundqvist (2010) utvecklar individen sin personliga uppfattning om vilka vägar som är framkomliga, passande samt valbara i hennes möjligheter i livet. I studien framgick det att de unga vuxnas berättelser påvisar en ljus möjlighet i livet med intresse, utveckling, självständighet samt önskade framtidsjobb, men att dessa samtidigt är blandade med osäkerhet och en känsla av ett begränsat handlingsutrymme (Lundqvist, 2010:276–278). Flera av de unga vuxna uppfattade samhälleliga krav på utbildning och att den högre utbildningen kunde bära med sig möjligheter till att etablera sig på arbetsmarknaden (Lundqvist, 2010:279). Lundqvist (2010:294) menar med de unga vuxnas betoning på vikten av att göra sina egna val och ta ansvar för sin karriär synliggör individualiseringsnormen.

De unga vuxna är influerade av familjens sociala bakgrund och vill komma längre än sina föräldrar och ta sig ifrån deras rådande position. Det framgår även en föräldraönskan om att deras barn ska få ett bättre liv än vad föräldrarna själva har haft och att barnen ska klättra högre uppåt på den sociala stegen. De unga vuxnas föräldrars positionering på arbetsmarknaden samt deras brist på sociala nätverk resulterar i att ungdomarna sätter en så pass hög tillit till att investera i en god utbildning (Lundqvist, 2010:285). Unga har en utsatt position på arbetsmarknaden och utsattheten tycks förstärkas av etnicitet. De unga vuxna berättar om en risk att kategoriseras som invandrare på arbetsmarknaden och de berättar om en etniskt fördelad arbetsmarknad (Lundqvist, 2010:287). De unga vuxna har en förståelse för deras rådande sociala utgångspunkter och vad dessa kan påverka eventuella möjligheter samt begränsningar för ett karriärskap (Lundqvist, 2010:295).

Det framgår i de unga vuxnas berättelser att de anser att individer med utländsk bakgrund ofta blir utsatta för diskriminering i samhället. Här ges exempel på hur arbetsgivare systematiskt missgynnar de individer som har en utländsk bakgrund och återberättas om hur dessa ungdomar anser sig vara i riskzonen för dessa strukturella orättvisor (Lundqvist, 2010:296).

Exkluderingsmekanismer av etnisk sort kan påverka hur man ser på sin framtid, sina möjligheter samt de strategier som används vid ens karriärsväl (Lundqvist, 2010:298).

3.1.3 På tröskeln till lönearbete – Diskriminering, exkludering och underordning av personer med utländsk bakgrund

Anders Neergaard genomförde år 2006 en studie vars fokusering låg på en kritisk arbetsmarknadsforskning och en asymmetri gällande maktperspektiv. Författaren har kunnat konstatera att arbetsmarknaden historiskt sett är präglad av en etnisk diskriminering. Han menar att denna diskriminering tenderar att bero på rådande ojämlika maktrelationer och sociala strukturer som vidare möjliggör processer som exkluderar och underordnar. Därför menar författaren att "rasifierade" unga vuxna individer tvingas till att internalisera sina erfarenheter av diskriminering samt rasism i sina strategier för att etablera sig på arbetsmarknaden (Neergaard, 2016:265).

För att exemplifiera det Neergaard menar så kan man tänka sig att det finns yrken där individer med utländsk bakgrund är överrepresenterade, såsom restaurang, städning och transport (Trygged & Righard, 2019:45). Om en individ med utländsk bakgrund har denna förkunskap kan det tänkas sig vara enklare för henne att söka ett liknande jobb för att således minska påtryckningar samt upplevelser av diskriminering. Enligt Neergaard (2016:266) fanns det en tidigare föreställning kring hur personer med utländsk bakgrund var mer passiva i sökandet att nå ut till arbetsmarknaden, men denna föreställning är i dagsläget avfärdad.

Vidare tycks den "rasifierade" diskrimineringen, exkluderingen samt underordningen på arbetsmarknaden förklaras av samhällsstrukturer där individer med utländsk bakgrund systematiskt framstår som underordnade samt exkluderade, vilket leder till en återskapande produktion (Neergaard, 2016:271–272). Författaren presenterar ett begrepp, den så kallade "spill-over"-effekten som kan tillämpas på arbetsmarknaden. Effekten kan hjälpa till att förklara hur parallella samt sekventiella "spill-over"- effekter av en "rasifierad" diskriminering, exkludering samt underordning mellan olika samhälleliga sfärer kan tyckas samverka (Neergaard, 2016:275). Parallella effekter är sådana som samverkar sida vid sida och kan i detta fall exemplifieras med hur flera arbetsgivare väljer bort arbetstagare med utländsk bakgrund på grund av det förekommer en rådande fördom kring att utländskfödda individer är lata (Neergaard (2016:266). Sekventiella effekter innebär de som förlöper under flera följande

de sekvenser på rad och kan exemplifieras i och med exemplet ovan, hur denna fördom uppstod. Nedanför presenteras en modell som betonar effekterna av den rådande diskrimineringen och erfarenheterna av hur tidigare upplevelser av diskriminering påverkar individer:

Figur 2.

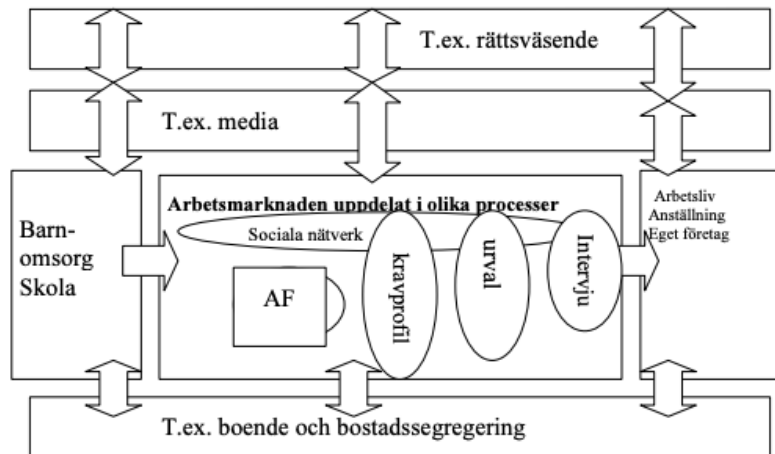

Bild 1: (Neergaard, 2016:276).

Modellen ovan åskådliggör vägen in på arbetsmarknaden som är uppdelad i olika processer som samverkar med varandra. Hur exempelvis en individs boendeplats, uppväxt och skolgång under barndomen samverkar med vad rättsväsendet såsom poliser har för erfarenhet av området tillsammans med hur media skildrar denna boendeplats. Vidare till hur samtliga av dessa faktorer samspelar inför individens utsiktsmöjligheter på arbetsmarknaden, där faktorer såsom sociala nätverk, arbetsförmedlingens samarbete, arbetets kravprofil, rekryterarens urval samt slutligen vilka som väljs ut för att få komma på en arbetsintervju samspelar. Dessutom finns det sammankopplingar mellan dessa faktorer vilket möjliggör att diskriminering, exkludering och underordning riskerar att flyta emellan dessa olika moment (Neergaard, 2016:273–274). Modellen påvisar "rasifierad" strukturell diskriminering och förklarar hur sekventiella samt parallella effekter av föregående diskrimineringsprocesser vidare skapar en form av dold diskriminering (Neergaard, 2016:276–277).

3.2 Teoretiska perspektiv

3.2.1 Hodkinson och Sparkes karriärskapsteori

Den nutida arbetsmarknaden ser annorlunda ut i jämförelse med för några decennier sedan och präglas nu av tillfälliga arbeten, deltidsanställningar samt en ökad långvarig arbetslöshet. Hodkinson och Sparkes (1997) menar att social klass har stor påverkan på olika individers karriärsväl, både i ett historiskt och i ett nutida perspektiv (Hodkinson & Sparkes, 1997:30). Enligt författarna kan enbart karriärsväl förstås utefter individuella livs historier som involverar faktorer såsom identitet, interaktioner i sociala sammanhang med andra individer samt individens kulturer (Hodkinson & Sparkes, 1997:33). Fenomenet består av faktorer på makronivå såsom sociala, politiska, ekonomiska, kulturella, geografiska samt historiska dimensioner, vilket kan sägas påvisa en komplexitet när det kommer till förståelsen kring detta. Inom dessa faktorer förekommer det så kallade spelfältet, vilket involverar interaktioner individer emellan, rådande maktkamper, allianser och pågående förhandlingar. Spelreglerna på fältet avgörs av dessa interaktioner mellan individer tillsammans med formella föreskrifter (Hodkinson & Sparkes, 1997:41).

Catarina Lundqvist (2010:43) påvisar hur Hodkinson och Sparkes (1997) menar att unga vuxna tenderar att acceptera vissa valmöjligheter som står dem till buds, vilket kan hänvisas till individens karriärsbeslut. Lundqvist (2010:43) hänvisar till Hodkinson och Sparkes (1997:145), där författarna beskriver sin teoretiska modell som ”Careership conveys the idea that the career, i.e. the development of identity, is formed by the individual, constrained and/or enabled by the historical, sociocultural and economic contexts within which the individual lives”.

Karriärbeslutet hos en individ är både vitalt samt paradoxalt. Vitalt i detta sammanhang innebär att det ligger en stor vikt vid detta beslut, medan paradoxalt innebär att det är av komplicerat sort med ett flertal olika faktorer som spelar in. Olika typer inom forskningen pekar på att det är socialstrukturerade faktorer som avgör beslutet medan andra typer pekar på att karriärbeslutet avgörs genom förutsättningen för individens frihet att själv välja. Hodkinson samt Sparkes (1997) modell bygger på tre olika integrerade dimensioner och är inspirerad av Pierre Bourdieus forskning kring karriärbeslut. Den *första dimensionen* syftar på individens resultatnriktade och rationella beslut vid beslutfattandet för en karriär och

återfinns inom individens habitus. Begreppet habitus kommer att beskrivas mer ingående vid presentationen av Bourdieus relationella handlingsteori.

Den *andra dimensionen* bygger på de interaktioner en individ har tillsammans med andra individer inom det så kallade spelfältet. Här skapar individen uppfattningar kring sin position på spelfältet, med andra ord i samhället. På det så kallade spelfältet har olika individer olika resurser som bygger på deras sociala kapital: normer, sociala strukturer, tillit till andra, samt individens nätverk. Här skapas den individuella uppfattningen om huruvida ens framtidsmöjligheter ser ut i framtiden och inom det även vid arbetsmarknaden. Vidare på detta spelfält så är resurserna olika fördelade hos de olika individerna på fältet, vilket kan resultera i ojämlikheter mellan individer (Hodkinson & Sparkes, 1997:29). Vidare påvisar Lundqvist (2010:47) att den andra dimensionen i Hodkinson och Sparkes (1997) modell avser interaktioner aktörer i emellan och vidare att dessa interaktioner relateras till diverse former av resurser som de olika aktörerna har. Individen skapar sina enskilda uppfattningar kring tillgängliga positioner på spelfältet och agerar således utefter sina handlingsmöjligheter. Även detta kan appliceras på karriärsbeslut, vilken knyter an till både objektiva strukturer och subjektiva tolkningar (Lundqvist: 2010:51). Lundqvist (2010:51) menar att objektiva strukturer är att när två individer möts föreligger det dessutom en interaktion av bådas habitus inom detta möte, habitus i detta fall är båda individernas livshistoria. Med subjektiva tolkningar menas i detta fall olika individers egna personliga tolkningar av ett fenomen, en individ eller situation (ibid).

Den *tredje dimensionen* av modellen innefattar de delvis oförutsägbara mönster av vändpunkter och rutiner som sedan utgör livets gång. Dessa så kallade vändpunkter i en individs liv innefattar de händelser som inträffar och ändrar på dennes riktning i livet i betydande grad och där individen pressas till att ta ställning till det som sker, omvärdera, revidera, omprioritera samt göra nya val (Lundqvist, 2010:52). Med detta kan oförutsägbara händelser i livet präglade individens jag samt hennes uppfattning om sin position i samhället samt livsmöjligheter, därmed kan det också påverka en individs karriärval.

3.2.2 Bourdieus relationella handlingsteori

Hodkinson och Sparkes (1997) tar hjälp av Bourdieu (1993) för att lyckas teoretisera de avgörande dimensionerna gällande individers olika möjligheter för ett karriärskap. Bourdieu

(1993) menar att karriärval är socialt inbäddade eftersom individernas differentierade värderingar, val och handlingar är socialt situerade (Lundqvist, 2010:44).

Genom Bourdieus så kallade habitusbegrepp kan olika individers erfarenheter samt tolkningar av deras rådande sociala omgivning förstås. Begreppet habitus är kunskapen inom individen som vidrör hur man lever sitt liv som en social agent. I detta avseende är habitus både ett införlivande av individens verklighet i ögonblickets situation tillsammans med ett blottande av jaget som är konstituerat av tidigare erfarenheter. När sociala agenter tolkar sitt individuella förflutna lägger de en specifik värdering vid detta som i sin tur bestämmer hur de kommer att värdera sin framtid. Med det skapas en förmåga att reproducera den individuella ordningen i det sociala livets helhet, vilken är en återspeglning av de sociala agenternas tidigare existens (Haugaard, 2002:225). Vidare fångar habitusbegreppet hur individers föreställningar och individuella preferenser är präglade tillsammans med att dessa står under ett så kallat inflytande från sociala strukturer som dessa individer lever inom (Lundqvist, 2010:45). Därmed skapas olika individuella habitus, enligt Bourdieu (1993:299), utefter olikheter i olika individers rådande livsvillkor (Lundqvist, 2010:45). Vidare presenterar Lundqvist (2010:45) ett citat från Bourdieus (1977:72:95) forskningsarbete kring ämnet:

...the strategy-generating principle enabling agents to cope with unforeseen and ever-changing situations... a system of lasting and transposable dispositions which, integrating past experiences, functions at every moment, as a matrix of perceptions, appreciations and actions and makes possible the achievement of infinitely diversified tasks. (Lundqvist, 2010:45)

Citatet ovan av Bourdieu (1977:72:95) visar hur individer genom sina tidigare erfarenheter av livet och som en social agent kan hantera oförutsägbara samt föränderliga situationer. Det visar dessutom hur individens så kallade matris av uppfattningar, uppskattningar och handlingar resulterar i ett möjliggörande för dessa att bete sig samt prestera adekvat vid oändligt diversifierade uppgifter och situationer som uppkommer under livets gång.

4 Metod

4.1 Undersökningsmetod

Den aktuella studien har en kvalitativ ansats som sitt tillvägagångssätt med en empiri insamlad från sex semistrukturerade individuella intervjuer med varje enskild utvald respondent. I och med att denna studie vill utvinna en riklig samt komplex empiri, så har den kvalitativa metoden valts ut före den kvantitativa metoden (Trost, 2010:25). Valet av att använda sig av semistrukturerade kvalitativa intervjuer tillsammans med en bearbetning samt analysering av den utvunna empirin har en önskan för en vidare djupare förståelse för de olika individernas upplevelser samt uppfattningar kring studiens ämne (Patel & Davidsson, 2011:13). Författaren till denna studie vill vidare **framhäva varje enskild respondents totala validitet samt låta varje respondent vägleda dialogens rådande flöde** (David & Sutton, 2016:113).

4.2 Urval

Ett önskemål för denna studie var att lyckas erhålla en varierad sammansättning av respondenter inom ramarna för studien. Denna studies riktlinjer gällande urval och passande respondenter präglades av ett åldersspann mellan 18 till 25 år, då studiens författare ville fånga unga vuxnas upplevelser och uppfattningar, bosatta i Angered, Bergsjön eller västra Biskopsgården. Dessa tre områden är de så kallade utanförskapsområdena i Göteborg stad, vilket har klassificerats av Polismyndigheten (2015) tillsammans med Göteborg Stad (2014). Dessutom har studiens urval varit målstyrt i och med att respondenterna som valdes ut för intervjuer samtliga uppfyllde kraven, vilket som nämns ovan, gällande åldersspannet mellan 18 till 25 år och boende i något av Göteborg stads utanförskapsområden (Bryman, 2011:350) i den mån som har varit möjlig.

Värvningen av respondenter har skett på olika sätt, vilket variationen berott på rådande omständigheter med viruset Covid-19 som drabbat samhället år 2020. En önskan från början av studien var att kunna besöka gymnasieskolor för att lyckas värva adekvata respondenter, men då samtliga skolor var nedstängda fick värvningen genomföras via sociala medier. Till en början vid studiens start var målgruppen tredjeårselever på gymnasiet som fyllt 18 år, med samma boendeplatser som nämnts ovan. På grund av att gymnasieskolor var stängda med distansundervisning visade sig detta var ett problem i och med rekryteringen av respondenter.

Denna insikt under studiens gång bidrog till att studiens målgrupp utvidgades till ett åldersspann mellan 18 till 25 år, med en fortsatt fokusering på unga vuxna individer. Värvingen till studien gick genom personliga kontakter, mailkonversation med ett flertal gymnasieskolor, ett missivbrev som publicerades på flera olika sociala plattformar samt via uppsatta brev som placerats vid flera mataffärer med intresseansökan (likt missivbrevet som publicerades vid sociala plattformar). Den förvärvsteknik som genererade flest antal passande respondenter för intervju var via publikationen vid de olika sociala plattformarna. Dock var en problematik som uppkom vid denna typ av värving att det var ett flertal individer som ville delta i studien men inte uppfyllde studiens riktlinjer gällande ålder samt boendeplats. Det kan tänkas bero på att studiens riktlinjer i missivbrevet presenterades en bit in i missivbrevet. Samtliga individer som ville delta vid studien och var passande för studien blev kontaktade via mail och erhöll ett informationsbrev om studiens syfte samt riktlinjer. Även information gällande anonymisering och nyttjandekravet presenterades i detta informationsbrev. Samtliga respondenter fick dessutom återigen ta del av missivbrevet där studiens syfte samt förhållning till Vetenskapsrådets forskningsetiska principer presenterades, för att skapa en försäkring kring samtligas förståelse. Missivbrevet innehöll även kontaktuppgifter till studiens författare samt min handledare, utifall frågor skulle uppkomma inför intervjuerna. Vidare var inte en differens av könstillhörighet av betydelse för studien, dock kunde den anses vara av betydelse för variationens syfte. Däremot var det av önskan att variationen skulle generera en differens i etnisk tillhörighet samt arbetslivserfarenhet.

4.3 Insamling och bearbetning av empiri

4.3.1 *Insamling av studiens empiri*

Som nämnts ovan har empirin för denna studie insamlats genom kvalitativa semistrukturerade individuella intervjuer med samtliga respondenter. Längden av de olika intervjuerna har varierat mellan 45 till 80 minuter beroende på hur dialogen artat sig, med en snittfrekvens på 60 minuter. Författaren vid denna studie valde att framhäva varje enskild respondents totala validitet genom att låta dessa vägleda dialogens flöde. En intervjuguide skapades inför genomförandet av intervjuerna i god tid. Trots att intervjuerna präglades av en så kallad guide valde intervjugenomböraren att tillåta följdfrågor samt utsvävningar med respondenternas dialoger. Eftersom det är av betydelse att låta respondenterna styra dialogens flöde vid intervjuerna som genomförs är det mer av betydelse att skapa frågeområden med större delområden än

konkreta frågeställningar (Trost, 2010:71). Studiens kvalitativa semistrukturerade intervjuer härstammade från den skapade intervjuguiden (se bilaga 3). Intervjuerna inleddes med en presentation av studiens genomförande och följdes sedan av studiens syfte med diverse teman samt frågeställningar, gällande klass och karriärsval med mera. Eftersom den kvalitativa studien bestod av semistrukturerade intervjuer så fanns det utrymme för följdfrågor samt utsvävningar från respondenterna. Därmed har intervjufrågorna både anpassats, uteslutits samt kompletterats utefter varje enskild respondent.

I början av intervjugenomförandet med respondenterna hade studiens genomförare avsatt introducerande dialog tillsammans med dem, och varje enskild intervju avslutades med ett avslutande samtal med en tydlig avtackning för visat intresse. I och med rådande omständigheter som nämnts ovan genomfördes studiens kvalitativa semistrukturerade intervjuer tillsammans med respondenterna via videosamtal. Materialet spelades in för att vidare kunna transkriberas, koda samt tematiseras för att således kunna utvinna relevant empiri för studiens syfte och mål.

4.3.2 Bearbetning av studiens empiri

För studiens skribent var det av vital betydelse att anteckna reflektioner under tidsperioden som intervjuerna med respondenterna fortlöpte samt efter att varje intervju fått ett avslut eftersom studiens genomförande värdesatte de färskas tankarna som uppstod vid varje intervju. Vidare startades arbetet med att transkribera varje enskild intervju för att kunna utläsa intresseväckande tematiseringar samt respondenters likheter respektive olikheter. Bryman (2011:429) för ett resonemang kring att den kontinuerliga analystekniken vilken kan generera en djupare förståelse av intervju materialets utvunna forskningsfynd.

4.3.3 Analys av studiens empiri

Studios intervjuer genererade kvalitativ data som analyserats genom en transkribering av samtliga genomförda intervjuer, vilket är en form av textuell konkretisering av de inspelade intervjuerna. Det är av betydelse att generera en enighet samt beskrivning vid genomförandet av en kvalitativ metod (David & Sutton, 2016:260). David och Sutton (2016:260) framhäver betydelsen av att lyssna till intervjuernas innehåll samt att utöka sin förståelse genom en transkribering av materialet och den genomförda textanalysen.

4.4 Forskningsetiska aspekter

Vid genomförandet vetenskapliga studier är det av betydelse att förhålla sig till ett etiskt förhållningssätt vilket inkluderar de forskningsetiska principerna som Vetenskapsrådet ger upprättelse för humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Vetenskapsrådet (2002:6) belyser fyra krav som skall efterföljas vid forskning av denna sort: Informationskravet, Samtyckeskravet, Konfidentialitetskravet och Nyttjandekravet. Det så kallade Informationskravet berör forskarens krav på att informera sina respondenter om deras roll samt villkor av deltagandet vid studien. Faktorer såsom studiens frivillighet och valfritt avbrytande utan ifrågasättande skall presenteras (Vetenskapsrådet, 2002:7). Vidare innefattar Samtyckeskravet för forskaren att hen skall erhålla respondentens samtycke gällande ett deltagande vid studien (Vetenskapsrådet, 2002:9). Det så kallade Konfidentialitetskravet innefattar vikten av konfidentialitet av respondenternas personuppgifter, vilket forskaren måste efterfölja för att motverka att dessa uppgifter skall utlämnas till obehöriga (Vetenskapsrådet, 2002:12).

I studiens missivbrev samt intervjutillfällenas introducerande dialog informerades det kring detta. Informanterna var väl medvetna om att de enda faktorerna som skulle presenteras vid studien var ålder, kön samt boendeplats. Slutligen innefattar Nyttjandekravet ett krav på att forskaren i största mån skall se till att information samt empiri enbart används i ett forskningsändamål (Vetenskapsrådet, 2002:14), vilket också presenterades i studiens missivbrev samt intervjutillfällenas introducerade dialog.

4.5 Studiens tillförlitlighet

Esaiasson, Gilljam, Oscarsson och Wängnerud (2007:63) enas om i sin bok *Metodpraktikan* att validitet vid en forskningsstudie är en av de svåraste men mest centrala problem som den empiriska samhällsvetenskapen står inför. Validitet definieras som en överensstämmelse mellan den teoretiska definitionen, studiens problemställning och de operationella indikatorerna, frånvarandet av systematiska felaktigheter samt en mätning av den påstådda mätningen, vilket menas med studiens syfte. Vidare menar författarna att en god begreppsvaliditet tillsammans med en hög reliabilitet leder till en god resultatvaliditet (ibid). Studiens tillförlitlighet finns i och med redogörelsen för forskningsprocessen samt metodval som sedan sätts i relation till studiens problemområde. Önskvärt är att urvalskriterierna såsom boendeplats samt inom åldersspannet 18 till 25 år av respondenter som gjorts skall vidare kunna representera en större populationsgrupp, men det är av betydelse att poängtera det faktum att

detta inte är något som kan fastställas. Det resultat som kunnat fastställas vid denna studie sammanställer sex unga vuxnas individuella berättelser kring sina upplevelser samt uppfattningar gällande sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden. Rapportförfattaren har valt att överlämna bedömningen av studiens tillförlitlighet till läsaren (Bryman, 2011:355). Det var dessutom av betydelse för forskaren att skapa tillit till respondenterna vid de olika intervju-tillfällena, för att således kunna erhålla en såpass djupgående dialog som möjligt (Bryman, 2011:2013).

4.5.1 Kritisk reflektion

Största delen av respondenterna i denna studie rekryterades via sociala medier. Riskerna med denna form av rekrytering är att individer kan ljuga om sin ålder eller sin boendeplats. Författaren till denna studie försökte undvika denna form av missledning, men det uppstod trots det svårigheter gällande några av respondenternas boendeplatser, där de vuxit upp i en av Göteborg stads utanförskapsområden men sedan flyttat därifrån. Emellertid tycktes detta inte skada empirin eller de genererade teman, utan skapade istället en intressant jämförande ansats.

För studiens författare var tillvägagångssättet med att hålla intervjuer över videosamtal en ny erfarenhet. Tillvägagångssättet valdes ut i och med att det i dagsläget vore svårt att hålla fysiska intervjuer i och med covid-19. Därför valdes videosamtalen för att kunna kombinera något liknande med en fysisk intervju tillsammans med intervju över telefonsamtal. Svagheter kopplade till intervjuer över telefonsamtal är bland annat avsaknaden av respondenternas ansiktsuttryck och kroppsspråk (Bryman, 2011:210). Respondenterna kunde således medverka vid intervjuerna i sin egen hemmiljö där de kunde känna sig trygga i utgångsläget och när de besvarade frågorna. Vidare kunde författaren till studien ta del av respondenternas ansiktsuttryck och kroppsspråk i och med videosamtalsfunktionen. Vi kunde ha ögonkontakt med varandra och le med mera, vilket Bryman (2011:213) menar är en avgörande aspekt för att kunna skapa goda relationer. Den enda skillnaden mellan en fysisk intervju var att deltagarna befann sig på olika geografiska platser. Tillvägagångssättet skapade en form av flexibilitet i och med att intervjutillfällena kunde hållas utan att någon av deltagarna behövde förflyttas för att intervjuerna skulle kunna genomföras. Trots det så förekom det ibland tekniska problem med videosamtalsfunktionen, vilket var till en nackdel.

En av respondenterna var en person som rapportförfattaren har en personlig relation med, vilket till en början kunde anses ha en negativ påverkan på studiens empiri, men det visade sig att det inte hade det. Intervjutillfället kunde hållas professionellt och varken respondenten eller jag lät den personliga relationen påverka dialogen. En annan aspekt som kunde tänkas ha en negativ påverkan på empirin var den eventuella upplevelsen från respondenterna om att ämnet och intervjufrågorna vore känsliga. För det kan anses vara känsligt att prata om sin boendeplats och allt den innebär. Det kan också anses vara känsligt att prata om sin familjebakgrund och sina familjemedlemmar när det kommer till aspekter såsom yrken samt klasstillhörighet. Trots det så var denna eventuella känslighet ingenting som märktes av, utan det kändes som jag tillsammans med respondenterna kände tillit till varandra och kunde prata öppet om samtliga ämnen och frågor vid intervjutillfällena.

5 Resultatredovisning

5.1 Respondenter – Bakgrundsinformation

I detta avsnitt av rapporten behandlas en presentation av respondenterna som har deltagit i studien tillsammans med deras familjemedlemmar. För att minimera risken för att studiens respondenter skall kunna identifieras kommer endast information såsom ålder, kön, boendeplats samt sysselsättning att redovisas.

Respondent 1 är 25 år gammal och identifierar sig själv som en kvinna. I dagsläget bor hon i Lunden men är uppvuxen i Länsmansgården som ligger i Biskopsgården, vilket hon flyttade ifrån när hon var 20 år gammal. I dagsläget studerar hon på högskola och läser sitt sista år på kandidatnivå på halvfart. Respondenten har en mamma (56 år), pappa (55 år) samt en fem år äldre bror (30 år). Hennes mamma jobbar som laboratorier på ett sjukhus i Göteborg medan hennes pappa jobbar som personalchef på ett företag som producerar batterier i Göteborg. Hennes mamma utbildade sig till sjuksköterska i Zagreb i Kroatien och var tvungen att omskola sig i Sverige. Hennes pappa arbetade som lärare på professorsnivå inom politik samt samhällsvetenskap i Kroatien och blev tvungen att jobba inom byggbranschen i Sverige. Sedan började han på ett liknande företag som han arbetar vid idag, jobbade upp sig och fick erbjudandet om att arbeta som personalchef för ett konkurrerande företag. Hennes äldre bror jobbar i dagsläget som civilingenjör vid ett företag i Göteborg som producerar bilar, där hans tjänst involverar en produktutveckling av bilar.

Respondent 2 är 18 år gammal och identifierar sig själv som en man. Han bodde i Rannebergen som ligger i Angered från sin födsel fram till för en månad sedan. I dagsläget bor han i Guldheden och läser sitt tredje år på gymnasiet. Respondenten har en mamma (41 år), pappa (44 år) samt tre yngre syskon, en lillebror (10 år) och två yngre systrar (8 och 16 år). Hans mamma arbetar idag som förskolelärare på en förskola i Göteborg och studerar samtidigt till att bli lågstadielärare medan hans pappa arbetar som montör vid ett stålföretag i Göteborg. Mamma har jobbat som förskolelärare sedan hon var 18 år och pappan har tidigare arbetat på olika fritidsgårdar i Göteborg. Hans yngsta lillasyster går på en lågstadieskola i Göteborg medan hans äldre lillasyster läser på en gymnasieskola i Göteborg. Hans lillebror går på en mellanstadieskola i Göteborg.

Respondent 3 är 24 år gammal och identifierar sig själv som en kvinna. I dagsläget bor hon i Bagaregården men är uppvuxen i Länsmansgården som ligger i Biskopsgården. Hon har bott i Bagaregården i dryga två år. I dagsläget studerar hon på helfart på universitet på sitt sista år på mastersnivå. Respondenten har en mamma (47 år), pappa (47 år) samt två yngre småsyster (18 och 21 år). Hennes mamma arbetar idag som platschef på ett företag i Göteborg som producerar plåt medan hennes pappa arbetar som regionchef för ett företag som erbjuder hemleverans av färdiglagad mat. Mamman jobbade på ett annat plåtproducerande företag sedan hon var 17 år, jobbade upp sig inom företaget och fick sedan erbjudandet att erhålla samma tjänst fast för ett konkurrerande företag. Pappan har tidigare arbetat på olika pizzerior, ägt egna och var sedan en av de personer som startade det företag som han arbetar vid idag. Hennes yngsta lillasyster arbetar idag som elitidrottare samtidigt som hon läser klart sin gymnasieutbildning på distans medan den äldre lillasystern arbetar som lastbilschaufför.

Respondent 4 är 25 år gammal och identifierar sig själv som en man. Idag bor han i Rannebergen som ligger i Angered, men han är uppvuxen i Hammarkullen, vilket också ligger i Angered. I dagsläget studerar han på helfart på universitet och läser sitt sista år på kandidatnivå. Respondenten har en mamma (65 år), pappa (65 år) samt två syster, en yngre (22 år) och en äldre (27 år) och två äldre bröder (33 och 35 år). Både hans mamma och pappa arbetar inte i dagsläget då de har fysiska nedsättningar från tidigare arbetserfarenheter och är sjukskrivna. Hans pappa var politiskt insatt i hemlandet Irak och har sedan arbetat som taxichaufför i Sverige. Hans mamma tog tidigare hand om hans äldre syskon när de var yngre och hade sedan ett par stycken städjobb i Sverige. Hans äldsta bror är högt politiskt insatt medan hans yngre äldre bröder arbetar som chef vid ett It-företag i Stockholm. Båda systerarna studerar i dagsläget på universitet.

Respondent 5 är 20 år gammal och identifierar sig själv som en kvinna. Idag bor hon på Komettorget som ligger i Bergsjön och har innan även bott på Atmosfärgatan som också ligger i Bergsjön. I dagsläget studerar hon på helfart på universitet och läser sitt första år. Respondenten har en mamma (58 år), pappa (66 år) samt en yngre lillasyster (15 år). Hennes mamma utbildar sig idag till att bli legitimerad modersmåls lärare vid en grundskola i Göteborg medan hennes pappa är pensionerad. Hennes mamma jobbade som lärare i hemlandet medan hennes pappa jobbade som polis. Den yngre systern går i åttonde klass på en högstadieskola i Göteborg.

Respondent 6 är 25 år gammal och identifierar sig själv som en kvinna. Idag bor hon vid Tellusgatan som ligger i Bergsjön och har innan det varit bosatt i Gårdsten som ligger i Angered och innan dess vid Komettorget i Bergsjön. I dagsläget arbetar hon heltid och är fastanställd inom ett serviceföretag. Respondenten har en mamma (63 år), pappa (65 år) samt två äldre syskon, en äldre bror (37 år) och en äldre syster (36 år). Hennes mamma arbetar i dagsläget som undersköterska på ett sjukhus i Göteborg medan hennes pappa är förtidspensionerad. Hennes mamma arbetade som matematiklärare i Iran och hennes pappa som apotekare. I Sverige arbetade han som busschaufför innan han blev förtidspensionerad. Hennes äldre bror arbetar inom vården vid ett boende i Stockholm medan hennes äldre syster arbetar på en bank i Borås.

5.2 Resultatredovisning och teoretisk tolkning

Under studiens gång samt dess intervjutillfällen har det identifierats sex teman och respektive tema kommer nedanför att redovisas tillsammans som de analyseras.

5.2.1 Socialt stöd

När frågan ställs till respondenterna huruvida de upplever att de har ett socialt stöd i närheten svarar samtliga ja, förutom Respondent 4: ”Sådär, eller nej kanske inte så för pratar inte med mina föräldrar eller syskon de har sina egna bekymmer och med vänner, asså jag har hellre kul med dem. Finns inget stöd och jag saknar inget heller.” Av respondenterna som ansågs sig ha ett socialt stöd i sin närhet säger samtliga att det uttrycks genom en stöttande familj och vänner. Vidare ställdes frågan: Skulle du påstå att du är en individ som väljer att ta del av det sociala stödet som finns runt omkring dig, eller är du mer den typen av person som håller saker inom dig? Vid denna fråga svarade samtliga respondenter att de är typen av person som håller saker inom sig och inte delar med sig och tar del av det sociala stödet.

Jag måste erkänna att jag måste nog säga att jag alltid har haft den här inställningen att jag kan lösa det här till en början själv. Om det är jobbigt så jag vill inte låta bortskämd och jag vill inte låta som jag klagar över någonting. [...] Om det väl inte går över och jag har mått skit i ett tag så känner jag ändå att jag kan prata med folk. (Respondent 1)

För det mesta håller jag det inom mig själv, det är det vanligaste och känns mest naturligt för mig själv. Jag försöker bara hitta nya sätt att hantera det, men jag känner att om det blir för mycket, så utöver att jag ens behöver säga något till mina pären så märker de det väldigt snabbt. [...] Jag har ett socialt stöd omkring mig det känner jag. (Respondent 2)

En fråga ställdes till respondenterna kring vad de tror är anledningen till varför de är denna typ av person: ”Jag vet inte, det känns som att jag är hos psykologen nu... jag orkar inte få massa sympati och grejer, det är jättejobbigt. Orkar inte få massa uppmärksamhet och grejer” (Respondent 3). ”Vet verkligen inte, tror inte det är någon större anledning, kanske är att man försöker vara liksom en role model för sina syskon. Man vill inte visa upp sig när man mår skit för om jag mår skit så undrar de liksom. Så det är la främst det annars kan jag inte tänka mig någon speciell anledning” (Respondent 2). ”För att jag känner att, inte att jag är en börda men jag orkar inte ta ut mina problem på någon annan när jag känner att jag kan lösa det själv” (Respondent 6). ”En man ska kunna ta hand om sina saker själv, eller förstår du?” (Respondent 4).

Samtliga respondenter visar således en vilja till att vara självständiga, och denna inställning kan tänkas hänvisa till hur individuella livs historier, vilka involverar faktorer såsom identitet, interaktioner i sociala sammanhang med andra individer samt de kulturer som individen lever i och efter (Hodkinson & Sparkes, 1997:33), samspelar med det faktum att unga individer med en utländsk bakgrund har det svårare för att etablera sig på arbetsmarknaden i jämförelse med svenskfödda unga individer (Lundqvist, 2010:303).

5.2.1 Socialt kapital – vänner

Respondenterna får en fråga kring deras närmaste vänner och vad dessa sysselsätter sig med. Samtliga respondenter påvisar hur deras vänner har mycket olika sysselsättningar förutom Respondent 4: ”De jobbar på Volvo som montörer, eller hos underföretag till Volvo men som montörer då”. De andra respondenterna uppger att deras vänner studerar på universitet, högskolor, arbetar eller studerar vid gymnasiet.

Stjärnor allihopa! Jag har en vän som pluggar till jurist, en vän som jobbar som civilingenjör inom bygg, jag har två vänner som är tandläkare, en vän som jobbar i butik, en som jobbar på Volvo som är avdelningsansvarig, en tjej som jobbar på Majblomman. Jag tycker att de jag omringat mig med jobbar med väldigt såhär det som de verkligen vill jobba med. Alla har haft höga mål och det har haft sina för och nackdelar, men de vet att de inte nöjer sig med vad som helst. (Respondent 1)

Vidare berättar respondenterna att deras nära vänner är uppvuxna i olika områden, men att vissa av vännerna är uppvuxna i samma områden som de själva. Respondenterna har delade åsikter kring huruvida deras närmsta vänner har liknande karriärdömmar. Några av respondenterna tycker att deras närmaste vänner möjligtvis inte har exakt samma karriärdömmar,

men att alla siktar högt och jagar sina egna mål och drömmar. Detta kan illustreras med Respondent 3 och hennes svar: ”Det är ingen som vill bli jurist utan det är bara jag som är så dum i huvudet. Men de siktar högt och har mål”. Vissa av respondenterna anser att det skiljer sig åt totalt: ”Det skiljer sig åt rätt mycket för de vill inte plugga vidare utan tycker det är viktigt att ha mycket pengar nu och ser det mer som en kortsiktig lösning än en långsiktig lösning” (Respondent 4).

Hodkinson och Sparkes (1997:33) menar att ett individuellt karriärsval kan förstås utefter bland annat interaktioner i sociala sammanhang med andra individer. Går det här att hänvisa till deras andra dimension av modellen som bygger på interaktioner tillsammans med andra individer inom samma spelfält? Möjligtvis har respondenterna influerats av sina nära vänner och hur samtliga tycks ha höga mål i livet, men det är inget som går att fastslå.

5.2.2 Fördomar om boendeplats

Några av respondenterna är inte bosatta i något av Göteborgs stads utanförskapsområden: Angered, Bergsjön eller västra Biskopsgården, i dagsläget. Därför ställdes vissa frågor inom detta avsnitt annorlunda till de olika respondenterna. Syftet med frågorna var att få samtliga respondenter att jämföra det område som de vuxit upp i med det område de bor i idag alternativt ett önskvärt område att bo i. Respondent 1 berättar att hennes föräldrar valde att flytta till Lunden för fem år sedan eftersom de hade tröttnat på Biskopsgården och för att de ville ha närmare till jobbet med mera. Respondenten berättar att hon trivs bra i Lunden och att den främsta anledningen till det beror på allt ligger mycket närmare. I Biskopsgården bodde hennes familj vid spårvagnsändhållplatsen där det tog henne 40 minuter till centrala Göteborg. Respondent 3 berättar att hon trivs bra där hon är bosatt idag i Bagaregården men att hon saknar Hisingen, vilket Biskopsgården ligger på. Den största anledningen till varför hon trivs där hon bor idag beror på: ”Det är lugnt här, nej men det är enbart för att jag inte är rädd här. Jag kan gå från spårvagnen hem en kväll och det skulle aldrig någonsin hända på Hisingen tyvärr” (Respondent 3).

Respondent 2 berättar att hans föräldrar valde att flytta från Angered till Guldheden eftersom det finns fler möjligheter utanför Angered. Även att Rannebergen ligger långt ifrån det mesta och att hans föräldrar ville att deras barn skulle gå i bra skolor. Han trivs bättre där han bor idag än tidigare vilket han motiverar med: ”Ja det gör jag, det är svårt att inte trivas för det är så nära till allt. Jag trodde största skillnaden skulle vara att det skulle vara mycket mer centralt

och ingen skog, men vi har ju en skogsdal precis nedanför. Så allting jag hade i Rannebergen finns ju här och ännu mer” (Respondent 2).

De respondenter som idag är bosatta i ett av Göteborg stads utanförskapsområden är samtliga nöjda där de är bosatta i dagsläget. ”Här känns det ändå skönt, människor är trevliga här och när jag går ut så om jag ser någon granne så hälsar vi på varandra. Så människor är ganska trevliga, inte alla men de flesta som bor här på Komettorget är ganska trevliga” (Respondent 5). Däremot säger samtliga respondenter att de hellre hade velat bo någon annanstans och det gemensamma temat detta baseras på beror på är att deras boendeområden känns bortprioriterade:

Helt klart. [...] Men man känner av ibland att det är lite bortprioriterat i Bergsjön, det må vara långt ifrån centrum men har man liksom en snabbuss så känns det inte lika jobbigt, men här är det en gammal buss som tar världens omväg. Det är så himla jobbigt att ta sig in till stan. Jag känner verkligen att det är för att de inte bryr sig lika mycket och man känner av det nu i vuxen ålder på ett helt annat sätt. (Respondent 6)

5.2.3.1 Fördomar om Angered

Respondent 2 uppger att det finns rådande fördomar kring hans tidigare boendeplats och att han märkte av det när han började på gymnasiet som ligger inne i centrala Göteborg: ”... jag är inte den typiska bilden man får av Angered för morsan sen jag var liten ville att jag skulle ha svenska som mitt första språk. [...] Det är ju på gott att det hjälper jättemycket i skolan vilket var det hon ville. Hon fattade ju ganska snabbt när hon själv bodde i Angered att skolorna utanför Angered är mycket bättre så då är det väldigt viktigt att kunna svenska för att kunna förstå materialet man läser. Att förstå själva uppgiften gör en hel del” (Respondent 2).

Vidare berättar han att hans vänner som inte bodde i Angered inte ville åka dit utan att de alltid åkte hem till någon annan vän: ”Man förstår ju var de kommer ifrån, man är ju alltid rädd om sig själv och det ska man vara, [...] man vet aldrig vad som kan hända liksom” (Respondent 2). Respondent 4 uppger också att det finns rådande fördomar kring området:

Jag vet att det gör det, jag själv har inga problem med det för jag är ju uppvuxen här och vet hur spelreglerna ser ut. Det handlar ganska mycket om att känna rätt människor och att de man inte känner har respekt för en. Men jag vet att typ svenskar vill inte bo här för att de är rädda för vad som sker här och så, men det är mest en vinkling av media skulle jag säga. (Respondent 4)

När frågan kring huruvida respondenterna tror att deras boendeplats skulle kunna påverka en eventuell diskriminerande behandling vid ett arbetsökande så svarar respondenterna som representerar Angered olika. Respondent 4 tycks ha en något pessimistisk syn kring ämnet: ”Sen så kommer kanske inte en arbetsgivare tycka så mycket om att det står att jag bor i Angered, men det lär ju tyvärr inte riktigt hjälpa när man träffas i person heller för jag ser ut som den typiska killen från Angered”. Respondent 2 menar att detta kan ske till en början via mailkonversation, men att detta skulle förändras ifall arbetsgivaren fick chans att träffa honom i person.

5.2.3.2 Fördomar om västra Biskopsgården

Både Respondent 1 och 3 menar att det finns rådande fördomar kring deras tidigare boendeplats i Biskopsgården gällande att det är farligt, där personer skjuter varandra och är med i olika gäng. Respondent 1 berättar att när hon gick i grundskolan så såg alla skolbarnens familjeförhållanden olika ut: ”Man har sett väldigt olika förutsättningar där i Biskopsgården faktiskt tyvärr”. Sedan fortsätter hon att berätta om hur några av hennes klasskamrater i grundskolan idag sitter i fängelse för mord: ”Det är väldigt märkligt nu i efterhand liksom x antal år senare så ser man att den här personen har hamnat i de omständigheterna han har. Ingenting man räknade med, det är väldigt olika”. Båda uppger att de först stötte på dessa fördomar när de båda började i gymnasiet inne i central Göteborg. ”Jag tror inte jag mötte så mycket fördomar förens jag började på gymnasiet. [...] sen när jag började gymnasiet så förflyttades jag in till stan och mötte folk i min klass som var från alla möjliga delar från Göteborg. Så när man sa att man är från Biskopsgården så kunde man få höra det ena och det andra. De påstod och antog att de visste redan vad jag var för typ av person helt enkelt” (Respondent 1).

Jag gick på tre olika skolor när jag var liten, skilde sig mycket åt från där och när jag gick i stan. När jag gick i grundskolan så var ju jag och en annan tjej de enda svenskarna, då räknades jag till de svenska och så kom vi till Hvitfeldtska, minns att mamma berättade att jag grät i början och sa alla tjejer är blonda och jag hör inte hemma här. [...] alla killar hade backslick och skjorta och jag kommer från där man gick i mjukis varje dag och om någon hade jeans så kollade man snett, vart fan ska du sen? (Respondent 3)

När frågan kring huruvida respondenterna tror att deras boendeplats skulle kunna påverka en eventuell diskriminerande behandling vid ett arbetsökande svarar respondenterna representerar Biskopsgården snarlika. Respondent 3 svarade nej och motiverade det med att hennes universitetsexamen kommer väga tyngre än hennes boendeplats medan Respondent 1 anser att hennes boendeplats inte definierar vem hon är som person.

5.2.3.3 Fördomar om Bergsjön

Både Respondent 5 och 6 menar att det finns rådande fördomar kring deras boendeplats i Bergsjön, att det är ett farligt och kriminellt område med många personer med utländsk bakgrund som inte kan bete sig:

De flesta säger att Bergsjön är kriminellt typ, [...] de tar droger och sådär och vapen, jag tror det är de fördomar som finns om Bergsjön. Så när jag berättar för människor som inte bott här att jag bor i Bergsjön, jaha är det liksom så att du känner dig safe? [...] Jag har aldrig hört att någon bråkar här i Bergsjön under 10 år som jag bott här, varför kallas det för en speciell plats? (Respondent 5)

Respondent 6 berättar om hur hon växte upp i Bergsjön och gick på en grundskola fram till årkurs sex tillsammans med sina barndomsvänner. Efter det ville hon börja på samma högstadieskola som sina vänner i Bergsjön men fick inte göra det för sina föräldrar, istället blev hon skickad till en privatskola i Mölnycke, med en timmas resa fram och tillbaka.

Jag ville ju dö i början när jag fick reda på det här men när jag väl började där, asså det var det bästa som har hänt mig. De var så snälla och vi var som en enda stor familj. Asså jag blev retad i Bergsjön varje dag för kortis, iranier och mitt efternamn hela tiden och jag var liten och mesig och sa aldrig. [...] När jag väl började och gått där en månad och alla vara så snälla, denna är den bästa skolan någonsin. (Respondent 6)

När frågan kring huruvida respondenterna tror att deras boendeplats skulle kunna påverka en eventuell diskriminerande behandling vid ett arbetssökande svarar respondenterna som representerar Bergsjön snarlikt. Respondenterna svarar att de inte tror att detta skulle ha någon betydelse. Respondent 6 tillägger: "En skillnad mellan Bergsjön och Angered som jag märkt är att det inte står Bergsjön när man skriver sin adress, men det står ju Angered när du skriver adressen".

Neergaards (2016:275) "spill-over"- effekt kan åskådliggöra hur vägen in på arbetsmarknaden är uppdelad i olika processer som samverkar med varandra (Se Bild 1), detta kan bekräftas i och med respondenternas historier. Speciellt när det kommer till hur de resonerar kring huruvida boendeplatsen skulle kunna leda till eventuella orättvisor vid en arbetsansökan. För att exemplifiera detta så ska ett exempel från texten ovan att tas upp återigen: "Sen så kommer kanske inte en arbetsgivare tycka så mycket om att det står att jag bor i Angered, men det lär ju tyvärr inte riktigt hjälpa när man träffas i person heller för jag ser ut som den typiska killen från Angered" (Respondent 4). Respondent 4 inbäddar sin boendeplats och vad den har inneburit gällande uppväxt och skolgång tillsammans med hur boendeplatsen uppfattas av

samhället. Varför uppfattar samhället Angered som en mindre bra boendeplats? Det kan möjligtvis bero på hur rättsväsendet samt media skildrat området. När detta övervägande görs samspelar det med Neergards (2016:265) påstående om att "rasifierade" grupper måste ta hänsyn till samt förhålla sig strategiskt till historiska och nutida erfarenheter av diskriminering. Samtliga faktorer samspelar inför individens utsiktsmöjligheter på arbetsmarknaden.

5.2.3 Vidareutbildning

När frågan om respondenterna känner att det finns någon form av press från sina familjemedlemmar att du ska vidareutbilda dig ställs så svarar samtliga respondenter att denna typ av press förekommer: "Ja min familj är en ganska utbildad familj, min mamma har gått på universitet så det var väldigt viktigt för henne att jag skulle utbilda mig eller ja hela familjen. Min pappa var hård på att alla ska utbilda sig, så är viktigt för dem, ett måste för familjen" (Respondent 5). Vidare berättar Respondent 2 att det handlar om att hans mamma uttryckt hur viktigt det är med en utbildning, men att det inte behöver vara en högskoleutbildning eller.

Respondenterna svarar olika när det kommer till hur denna press uttrycks. Respondent 1 berättar om en tidigare förekommande tystnad från hennes föräldrars sida, som hon menar talar för sig själv. Respondent 3 berättar att hennes yngre syskon inte haft samma press, men att det i hennes fall aldrig funnits något annat alternativ än att vidareutbilda sig. Respondent 2 berättar om hur hans föräldrar ofta påminner honom om att inte fastna vid ett jobb efter studenten och blir för bekväm vid det. Respondent 6 menar att hennes föräldrar är glada för hennes fastanställning men att de ofta påminner henne om att utbildning är det viktigaste.

Respondenterna fick sedan frågan om vad familjemedlemmarna kan ha för eventuella motiv bakom pressen på vidareutbildning. Respondenterna nämner hur deras familjemedlemmar vill deras bästa och att det handlar om att få en stabil framtid: "Att jag ska ha en stabil framtid och aldrig ha någon ekonomisk kris, mamma sa att hon aldrig vill att jag ska uppleva det som hon har upplevt" (Respondent 6). Respondenterna nämner att det nästan är omöjligt idag att kunna få ett bra jobb utan en vidareutbildning och att det är så samhället ser ut idag.

I och med att samtliga respondenter uppfattar samhällseliga krav om utbildning och uttryckte en stark tilltro till att den kommer bära med sig möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden går det här att dra likheter till Lundqvist (2010:279) tidigare studie inom ämnet. Föräldrarnas motiv bakom pressen till en vidareutbildning influeras av familjens sociala

bakgrund tillsammans med att föräldrarna vill att deras barn ska få en stabil framtid. Föräldrars positionering på arbetsmarknaden resulterar i att respondenterna sätter hög tillit till en god utbildning. Här går det återigen att se likheter med Lundqvist (2010:285) studie. Skillnaden i hennes resultat är att unga vuxna visserligen är influerade av familjens sociala bakgrund men också har en vilja att ta sig längre än sina föräldrar. Empirin i denna studie påvisar istället hur det är föräldrarna som vill att sina barn ska ta sig ifrån deras tidigare positioner.

5.2.4 Mål och drömmar - Inre drivkrafter

Samtliga respondenter fick frågan om deras drivkrafter i deras sysselsättning i dagsläget. Ett genomgående tema bland respondenternas svar handlar om trygghet, självständighet samt frihet i sitt framtida arbete: ”Faktiskt har jag alltid velat ha independent liv, vill ha något i min hand så att jag kan jobba. Jag vill vara en individ av samhället förstår du?” (Respondent 5). Vidare fick respondenterna frågan om vad deras drömyrke i framtiden var och både Respondent 1 och 5 uttryckte en önskan om att äga och vara chef över ett stort företag. Båda respondenterna uppger att det återigen handlar om friheten som detta yrke skulle bidra till. Även Respondent 2, som har mäklare som drömyrke, uppger att det handlar om en kreativ frihet. Respondent 3 och 4 uppger att deras drömyrken är det som de studerar på universitet till: ”Det är ju jurist, jag tycker det är kul och det passar mig, man ska lösa problem och jag gillar att grotta ner mig och vara nördig liksom och det är vad hela jobbet går ut på. Det är nog därför” (Respondent 3). Respondent 6 verkar ha svårigheter med att svara på frågan: ”Gud vilken svår fråga, drömyrket... men jag har alltid varit intresserad av fastigheter. Det är lite svårt att veta vad man brinner för faktiskt”.

Sedan fick respondenterna frågan om vad de ansåg krävdes för att kunna nå sina karriärdrömmar, och samtliga nämnde hur viktig vidareutbildningen och sociala nätverk var för att nå sina karriärsframtider. Det framkommer även att det handlar om självsäkerheten hos sig själv: ”Studierna, disciplin, kontakter och nätverk och att få en arbetsgivare att välja just mig framför alla andra. Till och med arbetskraft från andra länder som Asien och Indien och så där konkurrerar man med ju” (Respondent 4). Därefter fick respondenterna frågan ifall de har några andra mål och drömmar och häften av respondenterna berättar om en dröm att skaffa en familj och få barn i framtiden: ”I framtiden så hade jag jättegärna velat ha en familj, få barn och ha den här tryggheten och veta att mina föräldrar har barnbarn. Känns som det är vad livet handlar om princip. Det känns bara som att det är naturliga gången typ i livet” (Respondent

1). Både Respondent 1 och 3 motiverar detta med hur de blivit uppfostrade och med att deras föräldrar varit ett par sedan ung ålder. Resten av respondenterna berättar om hur de skulle vilja kunna hjälpa sina familjemedlemmar i framtiden på samma sätt som de har blivit hjälpta av familjen: ”Vet inte, jag vill på något sätt skapa det bästa för min familj, jag vill göra något för min familj som de gjort för mig, jag försöker satsa på det här senare att ha möjligheten att erbjuda dem det som de har erbjudit mig” (Respondent 5).

Som Hodkinson och Sparkes (1997:33) menar med att ett karriärsval enbart kan förstås utifrån individuella livshistorier som involverar faktorer såsom identitet, interaktioner i sociala sammanhang med andra individer samt de kulturer som individen lever i samt efter, så kan även denna studie visa detta. Respondenterna är influerade av aspekter såsom en önskan om trygghet och självständighet och detta samspelar med vikten av en vidareutbildning och sociala nätverk. Deras mål och drömmar utanför karriärdrommen är att skapa en egen familj samt kunna hjälpa och ge tillbaka till sina befintliga familjer, vilket kan hänvisas till deras uppväxt och hur de har influerats av sina föräldrar.

5.2.5 En inre stress inför framtidsutsikten på arbetsmarknaden

När frågan om respondenten kände en inre stress inför sin framtid på arbetsmarknaden ställdes var svaren olika på så vis att tre av respondenterna kände denna form av inre stress, medan resten inte upplevde denna stress. Respondent 2 och 5 motiverade sina svar med att deras åsikt ändrats på grund av Covid-19 och Respondent 2 menar att detta gjort hans framtid mer osäker medan Respondent 5 menar att det möjliggjort fler arbetsmöjligheter i framtiden:

Just nu, inte med Corona faktiskt, jag tror att det har lett till att det gett mig ett större område på arbetsmarknaden. Jag vet typ att om liksom världen stannar som den är, så tror jag att jag kommer ha stor chans att få jobb så fort jag tar examen. Det är liksom olika delar du kan jobba med i min utbildning: på apotek, på företag för att producera läkemedel och sen klinik eller på sjukhus, det finns jättemånga olika inriktningar för min utbildning. (Respondent 5)

Jag gjorde inte det förens Corona kom fram, nu funderar man om man egentligen om man ska bli IT-gubbe istället, jobba hemifrån. [...] Hade en kille i min grupp, jag valde inköp och IT och jag tänkte att inköpsdelen ändå har med ekonomi att göra och det kan jag lösa och så får utmana mig själv med IT-delen. Hade ju en kille i min grupp som jobbar med att göra hemsidor och kan det här med IT väldigt bra. Han kan ju jobba hur som helst när han vill och han behöver inte någon gymnasieexamen och han har ett jobb redan liksom. Jag blev ju lite vinklad mot IT då. (Respondent 2)

Respondent 3 och 4 uppger samma sorts inre stress inför framtidsutsikten på arbetsmarknaden, som var tydligt kopplade till deras utbildning och yrkenas konkurrens på arbetsmarknaden: "... det är sån hets och betygshets och såhär, och det är prestationsångest typ, kommer jag ens kunna något, för vi har ju inte haft praktik alls så vi vet inte hur det går till i verkligheten, så jag känner jättestress och livrädd för att jag aldrig kommer få ett jobb och slösat bort hela mitt liv typ " (Respondent 3), "Jag vet att det är en hög konkurrens bland ingenjörer och företag går efter hög utbildning och erfarenhet så ja det gör jag" (Respondent 4). Respondent 1 svarade mycket kort och koncist att det inte fanns någon form av inre stress. Respondent 6 och hennes svar var mest annorlunda jämfört med andra respondenter:

Nej, för första gången nånsin gör jag inte det, har alltid vart du måste komma på vad du vill göra, nu har du valt denna linjen och ska hålla dig till den var otroligt svårt att hoppa av, tungt att behöva ta det steget men sen kände jag att är ingen ide att fullfölja det bara för sakens skull när man ändå inte vill jobba med det, nu tar jag det lugnt och försöker se om jag kanske vill trappa upp där jag är eller bara plugga om ett år eller två." (Respondent 6)

5.2.6.1 Begränsningar i samhället

Respondenterna fick frågan: Den personen som du är med allt det innebär, upplever du att det finns begränsningar i samhället på grund av den personen du är? Här skiljs svaren åt. Respondent 1, 4 och 5 berättar om hur deras etniska bakgrund, namn och utseende, skulle kunna bidra till eventuella begränsningar: "Jag tror det faktiskt, jag är arab och muslim och har sjal på mig men jag är en jättevanlig tjej tror jag. Senare i mitt liv jag kommer jag ha svårigheter bara för att jag har sjal, typ på arbetsmarknaden. Jag hoppas att det inte blir så, att världen blir bättre" (Respondent 5). Vidare säger Respondent 4: "Absolut, mörkt hår och skägg, jag kanske ser hotfull ut för andra har fått höra det. [...] Speciellt här i Sverige för det är mycket rasism och många ser ner på en person som mig det vet jag, mitt liv har aldrig vart rättvist". Respondent 6 svarar att hon inte tror att det skulle finnas några begränsningar. Respondent 3 pratar om begränsningar gällande hennes könstillhörighet: "Nej, jag är ju medveten att jag är en kvinna men tänker att min juristexamen väger upp för det" medan Respondent 2 pratar om begränsningar gällande sin ålder.

Alla respondenter förutom Respondent 4 placerar sig själva tillsammans med sina familjer i medelklasstillhörighet. Respondenterna som placerade sig själva i medelklassen motiverade detta med att föräldrarnas yrken varken var låg- eller högvärlönade yrken och pratade om att "vi är inte rika, men vi är inte fattiga heller".

5.2.6.2 Skillnad i möjligheter – Familj

När respondenterna fick frågan kring huruvida respondenterna upplever en eventuell skillnad eller orättvisa mellan sina möjligheter i arbetslivet i jämförelse med sina familjemedlemmars möjligheter så är svaren relativt lika:

Faktiskt jag tror nej eller jo jag vet inte, [...] men liksom hon tog sin tid för att lära sig svenska och det var lite svårare för henne att komma in i arbetsmarknaden. Däremot tror jag min lillasyster kommer ha det mycket lättare än mig, för hon är född här och blev riktigt uppvuxen här i Sverige så hon är jättesocial och jag tror att när man är social så kommer man in i situationer och får det lättare, jag tror hon kommer ha det lättare och det beror också på vilket jobb hon bestämmer sig för. (Respondent 5)

Jag tycker att jag har en fördel för jag är född här och kan språket mycket bättre än mina föräldrar såklart men mina syskon kom hit när de var 7–8 år, och det är så himla jobbigt att gå igenom den förändringen i en sån ung ålder. Jag har aldrig upplevt några svårigheter eller jag blev ju retad och sådär men inget som satte sig i huvudet eller så, så jag tror jag har en fördel. (Respondent 6)

Är ganska samma skulle jag säga, men mamma är inte så duktig på svenska och både mamma och pappa är långtidssjukskrivna så ja vi barnen är ju yngre och har en vidareutbildning i bagaget. (Respondent 4)

Det går att dra liknelser mellan denna empiri och Lundqvists (2010:303) studie om kategorisering gällande vem du anses vara och vem du tillåts att vara. Det går att skildra hur vissa av respondenterna tycks vara medvetna om att det är svårare för unga individer med en utländsk bakgrund att etablera sig på arbetsmarknaden i jämförelse med de med svensk bakgrund. Däremot går det inte att se någon form av anpassning till typiska yrken där individer med utländsk bakgrund är överrepresenterade, såsom restaurang, städning och transport. Istället är respondenterna medvetna om den rådande diskrimineringen men väljer att försöka nå sina drömmar och mål i livet.

6 Diskussion

De unga vuxna som deltagit i denna studie tycks vara påverkade av sina familjebakgrunder, sina nära vänner, fördomar kring sin boendeplats, press på en vidareutbildning, sina inre drivkrafter för att nå sina mål och drömmar i livet tillsammans med hur de ser på sina möjligheter att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Det uppenbara som framkommit är att samtliga verkar ha höga mål och drivkrafter och att de lägger en stor vikt vid en vidareutbildning för att lyckas nå dessa mål och drömmar.

Genom att koppla empirin som utvanns från intervjuerna tillsammans med Bourdieu (1993) och hans begrepp habitus går det att analysera resultatet av studien. Habitus återspeglar individens verklighet i ögonblicket tillsammans med ett åskådliggörande av jaget hos individen. Respondenterna verkar vara påverkade av sina familjebakgrunder, sina nära vänner, fördomar kring sin boendeplats, press på en vidareutbildning samt hur deras drivkrafter ser ut gällande att nå sina mål och drömmar i livet. Detta leder vidare till att respondenterna genom sina tidigare erfarenheter som en social agent (Bourdieu, 1977:72:95) kan genom sina uppfattningar, uppskattningar och handlingar möjliggöra en adekvat prestation vid oändligt diversifierade situationer som uppkommer under livets gång.

Genom att koppla studiens empiri till Hodkinson och Sparkes (1997) karriärskapsteori går det att analysera resultatet av studien. Författaren är medveten om hur detta teoretiska perspektiv och Bourdieus relationella handlingsteori samspelar och överlappar varandra. Samtliga respondenter förutom en placerade sig tillsammans med familjen i medelklassen. Författarna bakom karriärskapsteorin menar att social klasstillhörighet påverkar hur individer tänker när de gör sina karriärsväl och därför kan man tänka sig att respondenterna skapat sina karriärmål genom att kliva ut ur sin klasstillhörighet. Eller jämfört med tidigare spekulationer kan det istället vara så att respondenterna har sina karriärdrömmar, men att de inte "vågar" sikta högre än vad deras klasstillhörighet tillåter dem att göra. Precis som Lundqvist (2010:43) förklarar hur Hodkinson och Sparkes (1997) säger att unga vuxna tenderar att gå med på vissa eventuella valmöjligheter som passar deras klasstillhörighet kan respondenternas karriärsbeslut hänvisas till individernas framtidsutsikter på arbetsmarknaden.

Respondenternas individuella karriärsväl kan förstås utifrån deras egen livshistoria med faktorer såsom identitet, interaktioner med andra individer samt individens inlevande kultur (Hodkinson & Sparkes, 1997:33). Empirin har kunnat påvisa hur de unga vuxna involverar faktorer såsom deras egna drömmar, deras familjebakgrunder, socialt kapital från familjemedlemmar och vänner samt etnisk kulturell tillhörighet, när de resonerar kring sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden. Historiska aspekter såsom diskriminering mot ett "annorlunda" utseende, som exempelvis Respondent 4 och 5 nämner, gällande bärande av en religiös huvudbonad respektive besittandet av ett mörkt hår och skägg, kan kopplas samman med geografiskt socioekonomiskt svagare boendeområden, som när respondenterna pratar om rådande fördomar kring deras boendeplatser i Angered, Bergsjön och västra Biskopsgården.

De olika faktorerna som påverkar hur individer ser på sina framtidsmöjligheter på arbetsmarknaden kan appliceras vid det så kallade spelfältet (Hodkinson & Sparkes, 1997:41) där alla sociala agenter samspelar med varandra. Respondenterna är alla påverkade av sina sociala positioner på spelfältet som social agent och värderar sina framtidsmöjligheter utefter detta. Det framkommer hur respondenterna har sina individuella karriärdömmar men att de anser att det krävs vissa åtgärder för att nå dit och den mest vitala åtgärden är vidareutbildningen.

Den första dimensionen av Hodkinson & Sparkes (1997:41) karriärskapsteori syftar till individens resultatnriktade samt rationella beslutfattande vid sitt karriärsbeslut och kan hittas inom individens habitus. Det resultatnriktade beslutfattandet i detta fallet är respondenternas drömmar och mål i livet, vilket bland annat rör deras framtida karriärer. Det rationella beslutfattandets är individens position som en social agent på det så kallade spelfältet och här spelar faktorer såsom ansedd klasstillhörighet med mera in. Som nämndes ovanför så är respondenterna influerade av aspekter såsom en framtida önskan om trygghet och självständighet i deras karriärskap. Detta samspelar med vikten av en vidareutbildning, sociala nätverk samt att gå vinnande ur en konkurrens vid arbetsmarknaden.

Neergaards (2016:275) ”spill-over”- effekt spelar en roll för att förklara hur respondenterna värderar sina möjligheter gällande deras karriärsbeslut. Respondent 4 exemplifierar detta: ”Sen så kommer kanske inte en arbetsgivare tycka så mycket om att det står att jag bor i Angered, men det lär ju tyvärr inte riktigt hjälpa när man träffas i person heller för jag ser ut som den typiska killen från Angered”. Han inbäddar således sin boendeplats i Angered tillsammans med hur denna boendeplats uppfattas av samhället.

Den andra dimensionen av Hodkinson & Sparkes (1997:29) karriärskapsteori syftar till de interaktioner en individ delar tillsammans med andra individer inom samma sociala fält. Respondenterna är medvetna om sin klasstillhörighet samt vad denna klasstillhörighet innebär på spelfältet. Här handlar det om att respondenterna är medvetna om att deras föräldrar har vissa typer av yrken och var dessa yrken positioneras i den så kallade klasstillhörigheten. Dessutom är respondenterna medvetna om att deras familjer, inklusive de själva, varken är fattiga eller rika och att det krävs en medvetenhet kring ekonomi och sparande. I Khorramshahi och Hellbergs (2017) studie om Göteborgs stads utanförskapsområden framkommer det att dessa präglas av en låg tillit till andra medborgare i samhället, vilket kan kopplas samman med Hodkin-

son & Sparkes (1997:29) påstående om att individer skapar uppfattningar kring sin position utefter resurser som sociala kapital, normer, sociala strukturer, tillit till andra samt sociala nätverk. Respondenterna i denna studie skulle kunna ha blivit påverkade av sina nära vänner när det kommer till en riktning mot höga mål i livet, men det går inte att fastslå.

Den tredje dimensionen karriärskapsteorin syftar till är de oförutsägbara vändpunkter och rutiner som utgör livets gång. Berättelsen från Respondent 2 om hur han skiftade mellan ekonomibranschen och IT-branschen som framtida karriärsväl på grund av en klasskamrat som arbetade med att skapa hemsidor exemplifierar detta. Detta syftar till en oförutsägbar vändpunkt i livet, Respondent 2 hade möjligtvis inte blivit påverkad av detta om han inte träffat denna klasskamrat.

7 Slutsatser

För att kunna dra adekvata slutsatser av studiens empiri kommer rapportens frågeställningar att presenteras nedanför.

Hur upplever samt uppfattar den unga vuxna individen som är bosatt i ett av Göteborg stads utanförskapsområden sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden?

En slutsats kan dras gällande dessa unga individer som är bosatta i ett av Göteborg stads utanförskapsområden: de har uppfattningar och upplevelser om sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden och att dessa ser ljusa ut. Individerna siktar mot höga mål och drömmar. Deras habitus återspeglar deras verklighet tillsammans med jaget inom dessa individer. Därmed är respondenterna vid denna studie påverkade av faktorer såsom sociala positioner på det sociala spelfältet och de agerar utifrån detta gällande möjlighetsutsikter på arbetsmarknaden. Respondenterna har sina individuella karriärdrömmar samtidigt som de förstår vikten av en vidareutbildning för att lyckas nå dessa drömmar och mål i livet.

Vilka aspekter tycks ha en påverkan på individernas upplevelser samt uppfattningar kring ämnet?

Respondenterna tycks vara påverkade av sina familjers sociala bakgrunder, sina nära vänner och familjemedlemmars press på en vidareutbildning tillsammans med deras individuella

drivkrafter för att nå sina mål och drömmar i livet, både utanför samt innanför karriärskapandet. Detta tycks dessutom samspela med hur individerna ser på sina möjligheter i samhället och sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden. Möjligtvis har respondenterna valt sina karriärdrömmar för att kliva ur sin klasstillhörighet, men det kan också vara så att respondenter har sina individuella karriärdrömmar men inte vågar sikta högre än vad deras klasstillhörighet tillåter dem. Respondenterna anser att en vidareutbildning har en stor påverkan för att nå deras karriärdrömmar, vilket tycks influeras av uppväxt, föräldrarönskan och egna framtidsönsningar. De unga vuxna är influerade av aspekter såsom en önskan om trygghet samt självständighet i sitt framtida karriärskap. En annan faktor som möjligtvis skulle kunna spela en roll i respondenternas karriärsbeslut är deras nära vänskapskretsar, där riktningen mot höga mål med tydliga drivkrafter skulle kunna vara en effekt av vänners influenser.

7.1 Förslag på vidare forskning

Vid en fortsatt forskning inom ämnet vore det av intresse att kunna hålla intervjuer med ett större antal respondenter. Detta för att samtliga individers livshistoria skiljer sig åt från de andra, ingen historia är den andra lik. Det vore även av intresse att kunna undersöka hur unga vuxna från samtliga så kallade utanförskapsområden i hela Sverige upplever och uppfattar sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden. Ytterligare aspekter som rör ämnet men som det inte fanns utrymme i denna studie är hur segregeringen påverkar de unga vuxnas syn på sina framtidsutsikter.

En annan intressant ansats vore att jämföra unga individer bosatta i ett utanförskapsområde med de som inte bor i ett, för att således kunna se på likheter respektive skillnader när det kommer till hur de uppfattar sina framtidsutsikter på arbetsmarknaden.

Litteratur- och källförteckning

- Alm, S., Bäckman, O., Gavanoas, A., & Nilsson, A. (2011) *Utanförskap*. (1. Uppl.) Falun: ScandBook AB
- Bengtsson, M. & Berglund, T. (2017). *Arbetslivet*. (3. Uppl.) Lund: Studentlitteratur AB
- Bryman, A. (2011) *Samhällsvetenskapliga metoder*. (2. Uppl.) Malmö: Liber AB
- David, M. & Sutton, D., C. (2016). *Samhällsvetenskaplig metod*. (2. Uppl.) Lund: Studentlitteratur AB
- Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H. & Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan – Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (3. Uppl.) Vällingby: Elanders Gotab
- Haugaard, M. (2002). *Power a reader*. (1. Uppl.) Manchester: University Press
- Hodkinson, P. & Sparkes, C., A. (1997). Careerism: a sociological theory of career decision making. *British Journal of Sociology of Education*, 18:1, 29-44, DOI: 10.1080/0142569970180102
- Khorramshahi, N. & Hellberg, S. (2017). *Särskilt utsatta områden i Göteborg*.
[http://www4.goteborg.se/prod/Intraservice/Namndhandlingar/SamrumPortal.nsf/FC71144625F4722C12580C30039C45E/\\$File/09B_Bilaga_Analysrapport_Sarskilt_utsatta_omraden_i_Goteborg.pdf](http://www4.goteborg.se/prod/Intraservice/Namndhandlingar/SamrumPortal.nsf/FC71144625F4722C12580C30039C45E/$File/09B_Bilaga_Analysrapport_Sarskilt_utsatta_omraden_i_Goteborg.pdf) (Hämtad: 2020-04-06).
- Lundqvist, C. (2010) *Möjligheternas horisont – Etnicitet, utbildning och arbete i ungas berättelser om karriärer*. <http://liu.diva-portal.org/smash/get/diva2:310127/FULLTEXT01.pdf> (Hämtad: 2020-04-16).
- Neergaard, A. (2006). *På tröskeln till lönearbete – Diskriminering, exkludering och underordning av personer med utländsk bakgrund*.
<https://www.regeringen.se/49bb01/contentassets/b1c625aa10c94991b71cc971369f2258/pa-troskeln-till-lonearbete-sou-200660> (Hämtad: 2020-04-29).
- Patel, R & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder - Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (4. Uppl.) Lund: Studentlitteratur AB
- Trost, J. (2010). *Kvalitativa intervjuer*. (4. Uppl.) Lund: Studentlitteratur AB
- Trygged, S. & Righard, E. (2019). *Inequalities and migration – challenges for the Swedish Welfare state*. (1. Uppl.) Lund: Studentlitteratur
- Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. https://www.gu.se/digitalAssets/1268/1268494_forskningsetiska_principer_2002.pdf (Hämtad: 2020-05-04).

Bildkällor

Bild 1:

- Neergaard, A. (2006). *Arbetsmarknaden uppdelat i olika processer*.
<https://www.regeringen.se/49bb01/contentassets/b1c625aa10c94991b71cc971369f2258/pa-troskeln-till-lonearbete-sou-200660>
(Hämtad: 2020-04-29).

Bilagor

Bilaga 1: Missivbrev

Hej!

Jag heter Rebecca Lindberg och läser Arbetsvetarprogrammet vid Göteborgs universitet. Jag läser för tillfället min sjätte samt sista termin vilket medför att jag ska genomföra mitt examensarbete på grundnivå. Syftet med min studie är att åskådliggöra eventuella upplevelser samt attityder utifrån individer som är bosatta i någon av de socioekonomiskt svagare områdena i Göteborg stad: Angered, Bergsjön samt Biskopsgården, i relation till möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden. Studien syftar till en förståelse utifrån individens egen upplevelse samt uppfattning. Studien kommer att baseras på enskilda intervjuer via videosamtalsfunktion med 5–10 respondenter.

Studien kommer att vara kvalitativ vilket innebär att den kommer att grundas i intervjuerna. Vidare kommer mitt empiriska material i form av intervjuer att jämföras med och analyseras i relation till befintliga kvantitativa data i form av statistik. Denna kvantitativa data som kommer att användas representerar inte specifikt det som skall undersökas i min studie, som nämns ovan, men kommer att användas som en referenspunkt samt för jämförelse med befintliga undersökningar respektive mätningar. Jag kommer att behöva spela in intervjuerna för att kunna analysera den insamlade informationen, vilket medför att informationen kommer att finnas tillgänglig under en begränsad tid. Det är enbart jag själv som kommer ha tillgång till inspelningarna och de kommer efteråt att raderas.

Jag har vid studiens gång en skyldighet att se till att följa Vetenskapsrådets forskningsetiska principer för humanistisk- och samhällsvetenskaplig forskning. Därmed är deltagandet som respondent frivilligt och du kan avbryta intervjun samt ditt deltagande när du vill, utan konsekvenser. Deltagandet som respondent kommer att behandlas konfidentiellt och kommer enbart att användas i forskningsändamål. I uppsatsen kommer enbart ålder, kön samt boendeområde att nämnas, all annan form av information som skulle kunna leda fram till någon form av identifiering kommer inte att nämnas. Kraven för att du ska kunna delta som

en respondent vid min studie är att du befinner dig i åldersspannet 18 till 25 år och att du är bosatt i Angered, Bergsjön eller Biskopsgården.

Om du har frågor eller funderingar så är du varmt välkommen att kontakta mig för ytterligare information.

Med vänliga hälsningar,

Rebecca Lindberg

guslinreo@student.gu.se

Bilaga 2: Missivbrev förenklad

Hej!

Jag heter Rebecca Lindberg och läser min sista termin av Arbetsvetarprogrammet vid Göteborgs universitet och ska nu göra mitt examensarbete på grundnivå. Syftet med min studie är att belysa eventuella upplevelser och uppfattningar utifrån individer som är bosatta i någon av de socioekonomiskt svagare områdena i Göteborg stad, i relation till möjligheten att etablera sig på arbetsmarknaden. Studien kommer att baseras på enskilda intervjuer via videosamtalsfunktion. Till denna studie söker jag dig som befinner dig i åldersspannet 18 till 25 år och är bosatt i Angered, Bergsjön eller Biskopsgården.

Deltagandet som respondent kommer att behandlas konfidentiellt och kommer enbart att användas i forskningsändamål. Det är enbart jag själv som kommer ha tillgång till inspelningarna och de kommer efteråt att raderas. I uppsatsen kommer enbart ålder, kön samt boendeområde att nämnas. Deltagandet är frivilligt och du kan avbryta intervjun samt ditt deltagande när du vill.

Om du har frågor eller funderingar så är du varmt välkommen att kontakta mig för ytterligare information.

Med

vänliga

hälsningar,

Rebecca

Lindberg

guslinreo@student.gu.se

Bilaga 3: Intervjuguide

Introduktion

Hej (respondentens namn). Jag vill starta detta intervjutillfälle med att tacka dig för att du tar dig tid för mig och hjälper mig med min studie. Som du fått ta del av innan detta intervjutillfälle så kommer deltagandet som respondent att behandlas konfidentiellt och kommer enbart att användas i forskningsändamål. Det är enbart jag själv som kommer ha tillgång till inspelningarna och de kommer efteråt att raderas. I uppsatsen kommer enbart ålder, kön samt boendeområde att nämnas. Deltagandet är helt och hållet frivilligt och du kan avbryta intervjun samt ditt deltagande när du vill.

Denna studien syftar till att åskådliggöra eventuella upplevelser samt attityder gällande huruvida unga individer bosatta i någon av utanförskapsområdena i Göteborg stad påverkas av detta i och med en etablering på arbetsmarknaden. Studien syftar till en förståelse utifrån individens egen upplevelse samt uppfattning. Mitt mål med denna studie är att vidare kunna bidra till en ytterligare kunskap kring ämnet om unga individers uppfattningar samt upplevelser kring sitt karriärsskap.

Jag har valt att välja mig av intervjumetoden vid namn semistrukturerade intervjuer, vilket innebär att jag har valt ut olika teman med underfrågor, där ett fritt samtal tillsammans med följdfrågor är önskvärt.

Generell bakgrund

- Vill du vara snäll och presentera dig själv?
- Hur skulle du beskriva en helt vanlig dag i ditt liv?
- Vart bor du i dagsläget och varför bor du i området som du gör?
- Har du bott någon annanstans tidigare, i så fall vart har du bott tidigare?
- Trivs du där du bor i dagsläget, varför/ varför inte?
- Hade det vart önskvärt att bo någon annanstans, i så fall vart någonstans?
- Vad gör du på din fritid? Varför?
- Varför studerar/arbetar du med just detta? Hur kommer det sig?

- Trivs du med det som du sysselsätter dig med i dagsläget? Varför/ varför inte?
- Vilka är dina så kallade drivkrafter inom det som du sysselsätter dig med?
- Hur många timmar uppskattar du att du arbetar/ägnar tid åt skolan (inklusive föreläsningstimmar) i veckan?
- Skulle du vilja arbeta mer/ägna fler timmar till skolan? Varför/Varför inte?
- Hur ser din anställningsform ut (om arbetande)?
- Är denna anställningsform önskvärd, om svaret är ja, varför då? Om svaret är nej, varför då?

Karriärskap och etablering på arbetsmarknaden

- Vilket är ditt drömyrke och varför?
- Upplever du en inre stress inför din framtid på arbetsmarknaden? Varför/ varför inte?
- Krockar dina karriärdrommar med eventuell press på en annan typ av karriärsresa från dina familjemedlemmar?
- Hur känner du inför detta?
- Upplever du att din egen karriärdrom är enklare eller svårare att uppnå än den som dina familjemedlemmar har för dig? Varför/Varför inte?
- Känner du att din egen karriärdrom är inom räckhåll i framtiden, om svaret är ja, varför? Om svaret är nej, varför inte?
- Vad anser du krävs för att nå dina karriärdrommar och livsmål?
- Är du beredd att ta till det som krävs för att uppnå den karriär som du önskar för dig själv?
- Vad har du för andra mål och drömmar i ditt liv?
- Vad tror du har resulterat till att just dessa tillsammans med dina karriärdrommar är dina mål och drömmar i livet?
- Upplever du att det finns en individuell frihet i ditt karriärval? Varför/ varför inte?
- Upplever du att det finns rådande fördomar kring din boendeplats och att detta kan bidra till försämrade svårigheter i arbetslivet?
- Upplever du att det finns begränsningar i samhället på grund av att du är just den personen som du är, inom ditt karriärval?
- Uppfattar du att det är svårare för dig än andra individer att nå dessa mål i livet? Om svaret är ja, varför då? Om svaret är nej, varför inte?

- Upplever du att du har det svårare än andra individer generellt i livet? Eller att livet är ”rättvist” mot dig? Varför/varför inte?
- Upplever du en inre stress inför din framtid generellt? Om ja, vad tror du att det kan bero på?
- Upplever du en eventuell skillnad eller orättvisa mellan dina möjligheter i livet i jämförelse med dina familjemedlemmars och vänners möjligheter?
- Är detta något som du har pratat med någon annan om, eller är det en tanke som mest flyter runt omkring i dina egna tankar?
- Upplever du att det finns ett socialt stöd i din närhet?
- Vilken form av socialt stöd finns i så fall och vad är det som eventuellt saknas?
- Skulle du påstå att du är en individ som väljer att ta del av det sociala stödet som finns runt omkring dig, eller är du mer den typen av person som håller saker inom dig?
- Vad tror du är anledningen till varför du är denna typen av person?

Socialt kapital

- Hur ser din familjesituation ut?
- Vad sysselsätter sig dina föräldrar med?
- Har de haft annan form av sysselsättning innan, hur har deras karriärsresa sett ut?
- Hur gamla är dina föräldrar?
- Vad sysselsätter sig dina eventuella syskon med?
- Har de haft annan form av sysselsättning innan, hur har deras karriärsresa sett ut?
- Hur gamla är dina syskon?
- Känner du att det finns någon form av press från dina familjemedlemmar att du ska vidareutbilda dig?
- På vilket sätt uttrycks denna press?
- Är det i så fall en generell press eller är det någon specifik karriärsresa som dessa vill att du ska ta?
- Varför tror du att denna eventuella press läggs på dig? Vad har dina familjemedlemmar för eventuella motiv bakom?
- Om man påstår att det finns olika klasser i det svenska samhället: arbetarklass, medelklass samt överklass. I vilken klasstillhörighet skulle du placera dig själv inklusive din familj?
- Vad sysselsätter sig dina närmaste vänner med?

- Bor dessa i samma område som du gör eller någon annanstans, i så fall vart någonstans?
- Upplever du att du och dina närmaste vänner har liknande karriärdrommar eller att dessa skiljer sig åt?
- I jämförelse med hur du presenterade dig själv för mig i början av intervjun, tror du att någon av dina familjemedlemmar eller nära vänner hade velat tilläga något om dig som person? I så fall vad?
- Om du tänker att du som person skulle kunna beskrivas utefter den person som du faktiskt är, den personen som du önskar att vara samt den personen som du är i andra individers ögon, skulle du säga att dessa tre olika dimensioner skiljer sig åt eller att dessa är snarlika? Berätta varför?

Avslutande frågor

- Nu när detta intervjutillfälle börjar lida mot sitt slut, är det några tankar eller funderingar som har väckts?
- Jag vet att denna dialog vi haft tillsammans har varit givande för mig, anser du att denna dialog vi har haft även varit givande för dig?
- Var det något i denna dialog som väckte oro eller obehag?